

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.05.04

Inventaris van de archieven van de Strafinstellingen te 's-Gravenhage, 1814-1975 (1985)

Versie: 16-11-2023

G.J. Lasee, R.A.M. Vernooij

Nationaal Archief, Den Haag 1993

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	7
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	8
Openbaarheidsbeperkingen.....	8
Beperkingen aan het gebruik.....	8
Materiële beperkingen.....	8
Andere toegang.....	8
Aanvraaginstructie.....	8
Citeerinstructie.....	8
Archiefvorming.....	9
Geschiedenis van de archiefvormer.....	9
Hoofdstuk 1: GESCHIEDENIS VAN HET GEVANGENISWEZEN IN NEDERLAND, HOOFDZAKELIJK IN DE NEGENTIENDE EN TWINTIGSTE EEUW.....	9
Hoofdstuk 2: HET GEVANGENISWEZEN TE 'S-GRAVENHAGE IN DE NEGENTIENDE EN TWINTIGSTE EEUW.....	13
Hoofdstuk 2.1. Strafinstellingen aan de Prinsegracht.....	13
Hoofdstuk 2.2. Strafinstellingen aan de Pompstationsweg.....	15
2.2.1 Strafgevangenis en Cellenbarak.....	15
2.2.2 Bijzondere Strafgevangenis.....	16
Hoofdstuk 2.3. Rijksasiel "Kogelenbergh".....	18
Hoofdstuk 2.4. Huizen van bewaring aan de Casuariestraat en aan de Van Alkemadelaan en het Hulp-huis van Bewaring aan de St. Jacobsstraat.....	18
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	20
De verwerving van het archief.....	20
De verwerving van het archief.....	20
Inhoud en structuur van het archief.....	21
Inhoud.....	21
Hoofddeling.....	21
Notulen.....	21
Correspondentie.....	21
Jaarverslagen en reglementen.....	23
Inschrijvingsregisters.....	23
Complementaire archieven.....	24
Selectie en vernietiging.....	25
Verantwoording van de bewerking.....	26
Verwant materiaal.....	28
Beschikbaarheid van kopieën.....	28
Verwante archieven.....	28
Publicaties.....	30
 Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	 33
I COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE, RESPECTIEVELIJK HET COLLEGE VAN REGENTEN OVER DE STRAFINSTELLINGEN TE 'S-GRAVENHAGE, 1814-1942.....	33
A Algemeen.....	33
1 Notulen.....	33
2 Correspondentie.....	33
3 Jaarverslagen.....	36
B Bijzonder.....	36
1 Reorganisatie.....	36
2 Reglementering.....	36
3 Gebouwen.....	37
4 Hulpmiddelen.....	38
5 Personeel.....	38
a Sollicitatie en benoeming.....	38

b Functionering en ontslag.....	38
6 Gedetineerden.....	39
a Verzorging.....	39
b Orde en tuchthandhaving.....	39
c Overige zaken betreffende gedetineerden.....	40
II DIRECTEUR VAN DE STRAFINSTELLINGEN AAN DE PRINSEGRACHT, 1882-1902.....	41
A Reglementering.....	41
B Gedetineerden.....	41
1 Algemene registratie.....	41
a Registers.....	41
1 Huis van Bewaring.....	41
2 Huis van Arrest.....	44
3 Provoosthuis.....	44
4 Huis van Justitie.....	44
5 Strafgevangenis.....	44
b Indices.....	44
2 Bijzondere registratie.....	45
III DIRECTEUR VAN DE STRAFINSTELLINGEN AAN DE POMPSTATIONSWEG, 1887-1976.....	46
A Algemeen.....	46
1 Notulen.....	46
2 Correspondentie.....	46
a Strafgevangenis.....	46
b Bijzondere Strafgevangenis.....	47
c Cellenbarak.....	47
d Huis van Bewaring "De Oosthoek".....	47
3 Jaarverslagen.....	48
B Bijzonder.....	48
1 Organisatie.....	48
2 Reglementering.....	48
3 Gebouwen.....	49
4 Personeel.....	49
a Algemeen.....	49
b Overige zaken betreffende het personeel.....	49
5 Gedetineerden.....	50
A Registratie.....	50
1 Algemene registratie.....	50
a Registers.....	50
1 Strafgevangenis.....	50
2 Bijzondere Strafgevangenis.....	51
3 Cellenbarak.....	52
4 Hulpgevangenis voor Militairen.....	53
5 Huis van Bewaring.....	54
5 Gevangenis en Huis van Bewaring "De Oosthoek".....	54
6 Penitentiaal Centrum.....	54
b Indices.....	54
2 Bijzondere registratie.....	55
b Orde en tuchthandhaving.....	55
1 Strafgevangenis.....	55
2 Bijzondere Strafgevangenis.....	56
3 Gevangenis en Huis van Bewaring "De Oosthoek".....	56
c Overige zaken betreffende gedetineerden.....	56
IV GENEESHEER-DIRECTEUR VAN HET RIJKSASIEL "KOGELENBERGH", (1953) 1955-1971.....	58
1 ALGEMEEN.....	58
2 BIJZONDER.....	58
V HOOFDDIRECTEUR VAN HET HUIS VAN BEWARING I AAN DE CASUARIESTRAAT, 1902-1967, HET HUIS VAN BEWARING II EN GEVANGENIS II AAN DE VAN ALKEMADELAAN, 1940-1969 (1985) EN HET - HULP- HUIS VAN BEWARING AAN DE ST. JACOBSSTRAAT, 1942-1950.....	59
A Algemeen.....	59
1 Notulen.....	59

2 Correspondentie.....	59
3 Jaarverslagen.....	59
4 Inventaris.....	59
B Bijzonder.....	59
1 Reglementering.....	59
2 Personeel.....	60
3 Gedetineerden.....	60
a Registratie.....	60
1 Algemene registratie.....	60
a Registers.....	60
1 Huis van Bewaring I.....	60
2 Hulp-Huis van Bewaring aan de St. Jacobsstraat, Huis van Bewaring II en Gevangenis II.....	64
b Indices.....	67
2 Bijzondere registratie.....	68
b Regime en tucht.....	69
c Geestelijke en lichamelijke verzorging.....	69
VI DIRECTEUR VAN HET HUIS VAN BEWARING AAN DE VAN ALKEMADELAAN, 1970-1975 (1976)	70
.....	70
A Algemeen.....	70
1 Notulen.....	70
2 Jaarverslagen.....	70
B Bijzonder.....	70
1 Organisatie.....	70
2 Personeel.....	70
3 Gedetineerden.....	70
a Registers.....	70
1 Huis van Bewaring.....	70
2 Huis van Bewaring II en Gevangenis II.....	71
b Indices.....	71
VII DIRECTEUR VAN HET JEUGDHUIS VAN BEWARING "DE SPRANG" AAN DE STEVINSTRAAT, 1975.....	73
VIII DOCUMENTATIE.....	74
a Wetgeving en voorschriften.....	74
b Reglementering.....	74
c Jaarverslagen.....	76
d Statistieken.....	76
e Verslagen en rapporten.....	77
f Vakliteratuur.....	78
g Tijdschriften.....	79
h Overige stukken.....	80
i Supplement.....	80

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Strafinstellingen te 's-Gravenhage

Periodisering:

archiefvorming: 1814-1975

oudste stuk - jongste stuk: 1814-1985

Archiefbloknummer:

35120

Omvang:

952 inventarisnummer(s); ; 43,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Commissie van Administratie, respectievelijk het College van Regenten over de Strafinstellingen te 's-Gravenhage (1814-1942)

Directeur van de Strafinstellingen aan de Prinsegracht (1882-1902)

Directeur van de Strafinstellingen aan de Pompstationsweg (1887-1976)

Geneesheer-directeur van het Rijksasiel "Kogelenbergh" ((1953) 1955-1971)

Hoofddirecteur van het Huis van Bewaring I aan de Casuariestraat, 1902-1967, het Huis van Bewaring II en Gevangenis II aan de Van Alkemadeaan, 1940-1969 (1985) en het Hulp-Huis van Bewaring aan de St. Jacobsstraat (1942-1950)

Directeur van het Huis van Bewaring aan de Van Alkemadeaan (1970-1975 (1976))

Directeur van het Jeugdhuis van Bewaring "De Sprang" aan de Stevinstraat (1975)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat van een aantal strafinstellingen te Den Haag notulen, correspondentie, jaarverslagen en stukken betreffende de organisatie (reglementen, gebouwen en personeel). Met betrekking tot de gedetineerden zijn er verder inschrijvingsregisters met gegevens over gedetineerden, gedeeltelijk met indices. Tevens is er een uitvoerige documentatie-afdeling met reglementering, jaarverslagen, statistieken, verslagen en rapporten, vakliteratuur, tijdschriften en overige stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (B). Bescheiden inzake nog levende personen zijn beperkt openbaar en kunnen slechts voor wetenschappelijk onderzoek worden geraadpleegd. Ontheffing wordt verleend door de directeur van het Nationaal Archief.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

ANDERE TOEGANG

Op het fotoboek van gedetineerden in de Strafgevangenis (inventarisnummer 484) is een [digitale naamindex](#) beschikbaar.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Strafinstellingen te 's-Gravenhage, nummer toegang 3.05.04, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Strafinstellingen 's-Gravenhage, 3.05.04, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

HOOFDSTUK 1: GESCHIEDENIS VAN HET GEVANGENISWEZEN IN NEDERLAND, HOOFDZAKELIJK IN DE NEGENTIENDE EN TWINTIGSTE EEUW.

1

In de Republiek waren rechtspraak en gevangeniswezen geen generaliteitszaken. Het bestuur voor de gevangeniswezen werd uitgeoefend door gewestelijke of lokale overheden. Pas na de inlijving bij Frankrijk kwam eenheid van recht tot stand door invoering van het Franse Wetboek van Strafrecht (Code Pénal). Op 1 maart 1811 werd in Nederland, tegelijk met de Franse wetgeving, het "Arrêté sur l'Organisation des Prisons" van kracht.² Het gevangeniswezen werd volledig gecentraliseerd en het beheer van de gevangeniswezen werd een rijkstaak. Tot 1816 ressorteerde het onder het departement van Binnenlandse Zaken, van 1816 tot 1823 onder dat van Justitie, daarna opnieuw onder Binnenlandse Zaken om in 1843 weer onder Justitie te komen. Het Arrêté van 1811 bepaalde dat er vijf soorten gevangeniswezen moesten komen. De indeling die toen ontstond, hing nauw samen met de Franse rechterlijke indeling van Hoven van Assisen, Rechtbanken van Eerste Aanleg en Vrederechten, en anderzijds met de driedeling van de Code Pénal. Deze onderscheidde de volgende inbreuken op de wet : overtredingen (contraventions), wanbedrijven (délits) en crimes (misdaden). Het Arrêté onderscheidde verder de volgende gevangeniswezen:

1. Maisons de Police Municipale (Huizen van Politie)
Deze huizen moesten gevestigd zijn in ieder kanton en waren bestemd voor het opnemen van personen die door de vrederechter wegens overtredingen tot een gevangenisstraf van maximaal vijf dagen waren veroordeeld, van voor verhoor in verzekering gestelden en van gedetineerden, die op transport waren naar een andere inrichting (passanten).
2. Maisons d'Arrêt (Huizen van Arrest)
Deze huizen moesten gevestigd zijn in ieder arrondissement en waren bestemd voor het opnemen van personen die van wanbedrijven of misdrijven verdacht werden en die, in afwachting van berechting door een Rechtbank van Eerste Aanleg of een Hof van Assisen, in verzekerde bewaring waren gesteld.
3. Maisons de Justice (Huizen van Justitie)
Deze huizen moesten gevestigd zijn in ieder departement en waren bestemd voor het opnemen van personen die door een Hof van Assisen waren veroordeeld.
4. Maisons de Correction (Huizen van Correctie)
Deze huizen moesten gevestigd zijn (een of meer) in ieder departement en waren bestemd voor het opnemen van personen die door een Rechtbank van Eerste Aanleg tot een gevangenisstraf van maximaal één jaar waren veroordeeld, van gegijzelden wegens schulden, van personen opgesloten op last van de "police administrative", van kinderen, opgesloten op verzoek van hun familie, en van prostituees.
5. Maisons de Détention (Tuchthuizen)
Deze huizen moesten gevestigd worden op nog nader te bepalen plaatsen en waren bestemd voor het opnemen van personen die door Rechtbanken van Eerste Aanleg tot een gevangenisstraf van maximaal één jaar, of door Hoven van Assisen waren veroordeeld.

1 De algemene inleiding is een bewerking van de inleiding van A. Versteeg, Inventaris van de archieven van de strafinstellingen te Rotterdam, (1814) 1839-1975 (1985), 's-Gravenhage 1991. Het notenapparaat van de gehele inleiding werd totaal herzien en uitgebreid.

2 J.J. de Jongh, Verzameling van wetten, decreten, besluiten, reglementen, instructiën en bepalingen betreffende het gevangeniswezen in de Nederland sedert de invoering van de Franse wetgeving tot en met den jare 1844 (De Jongh I), Leeuwarden 1846, p. 31-32. J.W. Eggink, De geschiedenis van het Nederlandse gevangeniswezen, Assen 1958, p. 30-33. A. Hallema, Geschiedenis van het gevangeniswezen, hoofdzakelijk in Nederland, 's-Gravenhage 1958, p. 189-193, 201-204. M.A. Petersen, Gedetineerden onder dak. Geschiedenis van het gevangeniswezen in Nederland, gezien van zijn behuizing, z. pl. [Leiden] 1978, p. 78-79.

De administratie van en het beheer over de genoemde inrichtingen waren geplaatst onder het gezag en het toezicht van prefecten en onderprefecten. Een op voorstel van de prefect door de overheid aan te stellen "Conseil gratuit et charitable des Prisons" (plaatselijk college) was belast met de dagelijkse inspectie. De burgemeester was ambtshalve voorzitter van dit uit vijf leden bestaande conseil evenals de procureur des keizers (officier van justitie). Na het vertrek van de Fransen en het herstel van de onafhankelijkheid bleef de Code Pénal van kracht.

Bij K.B. van 26 februari 1814, nr. 75, werd de "Provisionele Instructie voor de Colleges van Regenten over de gevangenen" uitgebracht³. De Conseils, inmiddels Commissies (Raden) van Weldadigheid (Liefdadigheid) geheten, werden vervangen door Colleges van Regenten bestaande uit zeven leden. Als voorzitter fungeerde de burgemeester van de standplaats. De officier van de rechtbank was eveneens een vast lid van het college. De colleges vergaderden tenminste één keer per maand en uit hun midden dienden zij een secretaris en een thesaurier aan te stellen. Alleen de secretaris werd gehonoreerd.

Bij K.B. van 4 november 1821, nr. 16, werd echter de organisatie van het gevangeniswezen op een enigszins nieuwe leest geschoeid.⁴

Naast de invoering van uniforme regels ten aanzien van voeding, kleding, verzorging en andere huishoudelijke zaken, werd grote nadruk gelegd op de produktieve arbeid van de gevangenen om zo de kosten te drukken. De reorganisatie resulteerde in gevangenen die slechts weinig verschilden van de gevangenen die hierboven zijn genoemd. Nieuw was de bepaling dat naast burgers voortaan ook militairen in de gevangenen konden worden ondergebracht. De indeling van de gevangenen werd nu als volgt:

A. Gevangenen voor langgestraften:

1. Huizen van Correctie
Bestemd voor het opnemen van personen die wegens wanbedrijven tot gevangenisstraf van meer dan vier à zes maanden waren veroordeeld (correctieel veroordeelden).
2. Huizen van Reclusie en Tuchtiging
Bestemd voor het opnemen van personen die wegens misdrijven tot gevangenisstraf waren veroordeeld (crimineel veroordeelden), en van militairen, die een ontorende straf moeten ondergaan.
3. Huizen van Militaire Detentie
Bestemd voor militairen die tot gevangenisstraf van meer dan vier a zes maanden waren veroordeeld.

B. Gevangenen voor onveroordeelden en kortgestraften:

1. Huizen van Bewaring
Hieronder behoorden de vroegere Politiehuizen, bestemd voor het opnemen van personen die wegens overtredingen tot gevangenisstraf (maximaal vijf dagen, sinds 1838 zes dagen) waren veroordeeld, en personen die wegens wanbedrijven (maximaal een maand gevangenisstraf) waren veroordeeld. Ook werden personen opgenomen die wegens verkwisting of wangedrag op verzoek van hun familie werden ingesloten, en verder gegijzelden wegens schulden en passanten. In elk kanton moest een Huis van Bewaring aanwezig zijn.
2. Huizen van Arrest
Bestemd voor het opnemen van personen die in verzekerde bewaring waren gesteld, omdat zij beschuldigd waren van misdrijven of wanbedrijven, en van personen die wegens wanbedrijven tot gevangenisstraf (maximaal zes maanden) waren veroordeeld.

3 De Jongh, I, p. 49-52. Eggink, p. 58-59.

4 K.B. van 4 november 1821 nr.16 in: De Jongh, I, p. 120-128. Hallema, p. 220-225. Eggink, p. 59-60, 220-236. Petersen, p. 83-85. Herman Franke, Twee eeuwen gevangen. Misdad en straf in Nederland, Utrecht 1990, p. 30-31, 46-47.

- Huizen van Arrest moesten aanwezig zijn bij rechtbanken van eerste aanleg (sinds 1838 arrondissementsrechtbank).
3. Huizen van Justitie
Bestemd voor het opnemen van personen die in verzekerde bewaring waren gesteld, omdat zij beschuldigd waren van misdrijven of wanbedrijven, en van personen die wegens misdrijven of wanbedrijven tot gevangenisstraf (maximaal zes maanden) waren veroordeeld. Huizen van Justitie moesten aanwezig zijn bij een Hof van Assisen (sinds 1838 Provinciaal Gerechtshof).
 4. Provoosthuizen
Bestemd voor het opnemen van militairen die verdacht of veroordeeld waren wegens misdrijven of wanbedrijven. Het betreft dus militairen die opgesloten waren om dezelfde redenen als burgers in de Huizen van Arrest of Justitie. Provoosthuizen moesten gevestigd zijn bij Krijgsraden (Militaire auditie's).

Huizen van Arrest, van Justitie en Provoosthuizen konden tot een "Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering" worden samengevoegd. Voor de afdelingen waar veroordeelden werden ingesloten, werd de term "Strafgevangenis" gebruikt.

In 1822 werd de "Provisionele Instructie voor de Colleges van Regenten" door een definitieve vervangen. Hierin worden twee benamingen, College van Regenten en Commissie van Administratie, voor hetzelfde bestuurscollege naast elkaar gebruikt. Volgens Eggink kregen de kleinere gevangenen een College, de grotere een Commissie.⁵ Hoewel er in 's-Gravenhage toch sprake was van grote gevangenen, berustte het bestuur tot 1886 bij een Commissie van Administratie. Vanaf dat jaar tot de opheffing in 1953 als dit een College van Regenten. Het College of de Commissie diende tenminste uit vijf leden te bestaan. In 's-Gravenhage waren dit er zes in verband met de ingebruikneming van de Bijzondere Strafgevangenis.⁶ De vergaderingen vonden eenmaal in de veertien dagen plaats en werden formeel geleid door de Gouverneur of de Commissaris des Konings (na 1850), maar in de praktijk was dit alleen het geval in zijn residentie. De leden werden op voordracht van de burgemeester en door tussenkomst van de Gouverneur of Commissaris door de minister benoemd. Het bestuur was volledig verantwoordelijk voor de gang van zaken in de inrichtingen. Het college stelde een reglement op dat door de gouverneur of commissaris goedgekeurd moest worden. Voor zaken die de dagelijkse dienst te boven gingen, had het bestuur toestemming nodig van hogerhand. De zelfstandigheid was dus beperkt. Al het gevangenispersoneel was aan het college ondergeschikt.⁷

De volgende belangrijke verandering, die in het gevangeniswezen plaats vond, betrof de toepassing van de celstraf. In 1851 werd het stelsel der eenzame opsluiting ingevoerd.⁸ Hier was een langdurige strijd aan voorafgegaan tussen voor- en tegenstanders van het cellulaire systeem. Aan de invoering van de cel lag de gedachte ten grondslag dat celstraf criminele besmetting en onzedelijkheid zou beperken. Correctioneel veroordeelden die tot een straf van maximaal één jaar waren veroordeeld, konden halvering van hun straf krijgen door deze in eenzame opsluiting te ondergaan. Veel leden van de Colleges van Regenten en gevangenisdirecteuren waren voor het cellulaire systeem omdat het de rust in de gestichten ten goede zou komen. De gevangenisdirecteuren koesterden wel enige vrees voor zelfmoord van gevangenen.⁹

In 1886 werd een geheel nieuw Wetboek van Strafrecht ingevoerd, waarin gebroken werd met de Code Pénal van 1811. Het nieuwe Wetboek onderscheidde overtredingen en misdrijven, te bestraffen met geldboetes, hechtenis of gevangenisstraf. Hechtenis duurde tenminste één dag en ten hoogste één jaar en werd in gemeenschap ondergaan. Op verzoek van de veroordeelde kon de

5 J.W. Eggink, De geschiedenis van het Nederlands Gevangeniswezen, Assen 1958, p. 59.

6 J.W. Eggink, De geschiedenis van het Nederlands Gevangeniswezen, Assen 1958, p. 59.

7 De Jongh, I, p. 131. Eggink, p. 59-60.

8 Wet van 28 juni 1851, Staatsblad (Stb.) 68, in: De Jongh, II, p. 175-176. Zie verder: Hallema, p. 248-254, 274-276. Eggink, p. 250-254. Petersen, p. 243-247. Franke, p. 197-208.

9 Zie voor eigentijdse literatuur over de invoering hiervan en de latere overwegingen de inv.nrs. 911 en 924-929.

straf in afzondering worden ondergaan. Gevangenisstraf kon voor minimaal één dag en maximaal twintig jaar worden opgelegd. Een deel daarvan (maximaal vijf jaar) moest in afzondering worden ondergaan. De invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht maakte een algehele herziening van het gevangenisstelsel noodzakelijk. De wet van 3 januari 1884 "tot aanwijzing der gestichten, waar hetzij gevangenisstraf, hetzij hechtenis werd ondergaan", werd gewijzigd bij wet van 28 augustus 1886.¹⁰ Deze wet onderscheidde de volgende gevangenis:

1. Huizen van Bewaring
Deze waren bestemd voor hen die straffen van hechtenis of van militaire detentie moeten ondergaan, en voor allen die op andere wijze door een rechterlijke uitspraak van hun vrijheid zijn beroofd (b.v. gijzeling); ook passanten konden hier worden opgesloten.
2. Strafgevangenis
Deze zijn te verdelen in:
 - gewone strafgevangenis voor de tenuitvoerlegging van burgerlijke en militaire gevangenisstraffen.
 - bijzondere strafgevangenis voor de straffen van meer dan vijf jaar; gevangenen die jonger waren dan achttien of ouder dan zestig, alsmede zieken, werden hier opgenomen, omdat zij hun detentie niet in eenzaamheid mochten ondergaan.
3. Passantenhuizen
Deze huizen waren uitsluitend bestemd voor het tijdelijk onderbrengen van gedetineerden.

Vastgesteld kan worden dat de wet van 1886 toch voortbouwde op het Koninklijk Besluit van 1821. De huizen van bewaring 'nieuwe stijl' kunnen worden beschouwd als de logische voortzetting van de eertijds in de Burgerlijke Militaire Huizen van Verzekering samengevoegde gestichten en van de huizen van bewaring "oude stijl". De gewone en de bijzondere strafgevangenis namen de functie van de Huizen van Reclusie en Tuchtiging over. Naast gevangenis kwamen er Rijkswerkinrichtingen voor bedelaars, landlopers en souteneurs en Rijksopvoedingsgestichten voor minderjarigen. De in 1886 ingevoerde regels hebben, zij het steeds aangevuld en gewijzigd, lange tijd dienst gedaan. Ze werden eerst vervangen door de Beginselenwet Gevangeniswezen van 21 december 1951, die op 28 mei 1953 werd ingevoerd.

De algehele reorganisatie van het gevangeniswezen in 1886 liet ook de bestuursinrichting niet ongemoeid. Bij ministerieel schrijven van 24 augustus 1886 werden de commissarissen des Konings van hun voorzitterschap ontheven.¹¹ Vervolgens werd bij Koninklijk Besluit van 31 augustus 1886, Stb.nr.159 een "algemene maatregel van inwendig bestuur voor de Nederlandse gevangenis" afgekondigd.¹² Het beheer over de gestichten werd gevoerd door de directeur, onder de bevelen van de besturen, die nu weer Colleges van Regenten heetten. Deze colleges, waarvan de leden en de voorzitter op voordracht van de leden zelf door de koning werden benoemd, dienden uit tenminste drie personen te bestaan. De macht van de besturen bleef groot. Het college hield toezicht op alle aangelegenheden het gesticht betreffende. De directeur, die het dagelijks beheer voerde, was zoals al opgemerkt aan het college ondergeschikt. Hij was verantwoordelijk voor de bewaking en voor de veiligheid, orde en tucht. De positie van de directeur werd na 1886 geleidelijk aan versterkt ten koste van die van het bestuur. Zo kon hij sinds 1920 als adviserend lid deel uitmaken van het College van Regenten.¹³ In 1941 werd bepaald dat alle werkzaamheden en beslissingen, krachtens de Gevangenismaatregel aan het gestichtsbestuur opgedragen, in het vervolg tot de competentie van de directeur zouden behoren.¹⁴ De in 1946 ingestelde commissie Fick kwam na lange discussie tot het advies om de Colleges van Regenten door Commissies van Toezicht te vervangen en het beheer over de gevangenis volledig in handen van de directeur te leggen. In de Beginselenwet Gevangeniswezen van 1951 werden die

¹⁰ Wet van 3 januari 1884, Stb. nr.3, gewijzigd bij wet van 28 augustus 1886 Stb. nr.130, in: Verzameling van wetten, besluiten en voorschriften betreffende het gevangeniswezen 1880-1889, 's-Gravenhage (1890), p. 880 e.v. Hallema, p. 298-305. Eggink, p. 45-47, 81-82, 137, 157-158, 211. Petersen, p. 429-456. Franke, p. 340-376.

¹¹ Verzameling van wetten... in 1880-1889, p. 910.

¹² Verzameling van wetten... in 1880-1889, p. 911-929. Petersen, 451-455.

¹³ Eggink, p. 66.

¹⁴ Circulaire Departement van Justitie, Derde Afd. A nr. 1102, d.d. 24 september 1941.

suggesties overgenomen. De Colleges van Regenten maakten plaats voor Commissies van Toezicht, en de directeuren kregen de volledige verantwoordelijkheid voor het beleid in de gevangnissen toebedeeld.¹⁵ De Commissies van Toezicht kregen alleen nog een adviserende taak. De directeur is tevens voorzitter van de gestichtsraad. De raad, die tot taak heeft de directeur te adviseren, bestaat verder uit de adjunct-directeur, de hoofden van de dienstsectoren en de aan het gesticht verbonden ambtenaren die in het bijzonder met de hulpverlening zijn belast.¹⁶

Een laatste wijziging in het gevangenisstelsel vond plaats in 1953. In dat jaar werden een nieuwe Beginselenwet en een nieuwe Gevangenismaatregel van kracht.¹⁷ De Beginselenwet van 1951 onderscheidde:

1. Huizen van Bewaring
Deze huizen waren bestemd voor het ondergaan van hechtenis of militaire detentie, voor voorlopige hechtenis en andere vrijheidsberovingen door rechterlijk vonnis of beschikking. Daarnaast konden ook 'passanten' worden ondergebracht.
2. Gevangnissen
Deze huizen waren bestemd voor de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen, in bijzondere gevallen voor hen die hechtenisstraf of militaire detentie moesten ondergaan. Gevangnissen en Huizen van Bewaring mochten evenwel niet in hetzelfde gebouw gevestigd zijn.
3. Rijkswerkinrichtingen
Deze huizen waren bestemd voor opname van personen die als bijkomende straf tot plaatsing in een rijkswerkinrichting zijn veroordeeld.
4. Rijksasielen voor psychopaten
Deze huizen waren bestemd voor geestelijk gestoorden of ter beschikking van de regering gestelden.

HOOFDSTUK 2: HET GEVANGENISWEZEN TE 'S-GRAVENHAGE IN DE NEGENTIENDE EN TWINTIGSTE EEUW

HOOFDSTUK 2.1. STRAFINSTELLINGEN AAN DE PRINSEGRACHT

¹⁸

's-Gravenhage beschikte na 1813 over drie gevangnissen:

1. Huis van Arrest, gevestigd in de Gevangenpoort.
2. Het Huis van Justitie, gevestigd in het voormalige Spin- en Tuchthuis aan de Prinsegracht.
3. Het Militair Provoosthuis, gevestigd in de Ankerspoort aan de noordzijde van het Buitenhof.

Voordat ze naar één van deze gevangnissen werd overgebracht had een aantal gevangenen in afwachting van een vonnis al in de gevangenis van het raadhuis aan de Groenmarkt vast gezeten. Halverwege de vorige eeuw voldeed deze niet meer aan de gewijzigde inzichten van de verbeterde strafwetgeving. Nadat het Tuchthuis was gemoderniseerd en in 1861 enkele cachotten in het politiebureau waren gemaakt, werd deze gevangenis in 1881 gesloopt.¹⁹ Zestig jaar daarvoor, te weten in 1821 had de commissie tot onderzoek naar de toestand van de tucht- en gevangnishuizen voorgesteld om de drie hierboven genoemde gevangnissen te 's-Gravenhage

¹⁵ Eggink, p. 66-70.

¹⁶ Wet van 21 december 1951, Stb. nr. 596, in: Eggink, p. 258-270.

¹⁷ Besluit van 23 mei 1953, Stb. 237, in: p. 271-289. Zie verder: Eggink, p. 70. Hallema, p. 341-343. Petersen, p. 907-911. Franke, p. 639-644.

¹⁸ Kort overzicht van de Geschiedenis der Gebouwen bij het Departement van Justitie in gebruik, met vermelding van de nummers der dossiers waarin de stukken zijn opgenomen, (uitgave: Departement van Justitie), z.pl. ['s-Gravenhage] 1912, p. 135-138. Petersen, p. 176-184.

¹⁹ J.C. Herpel, De gevangenis bij het oude raadhuis aan de Groenmarkt te 's-Gravenhage, in: Jaarboek Die Haghe 1967, p. 19-48; met name: p. 24-26, 44.

samen te voegen in één gebouw. Het Huis van Justitie aan de Prinsegracht werd hiervoor geschikt bevonden, mits de eveneens in het gebouw gevestigde Bank van Lening, zijn gedeelte van het pand zou ontruimen. Bij Koninklijk Besluit van 12 mei 1823, nr. 99, werd de samenvoeging van de drie gebouwen gelast. Dit kon evenwel niet doorgaan, aangezien de Bank van Lening nog niet was verhuisd. Desondanks werd besloten tot het opheffen van het Huis van Arrest en het samenvoegen met het Militair Provoosthuis.²⁰ De Commissie van Administratie toonde zich door deze maatregel verrast. Zij protesteerde heftig bij de gouverneur in Zuid-Holland, tegen de opheffing van het Huis van Arrest. Deze gevangenis was regelmatig met ca. 70 gevangenen bevolkt, die daar ruim waren gehuisvest. Aangezien het Provoosthuis veel kleiner was, vond de Commissie dat de bevolking van het Huis van Arrest daar niet kon worden ondergebracht. De regering toonde zich gevoelig voor deze bezwaren en schortte de uitvoering van voornoemd besluit op.

Het Rijk verkreeg in 1827 van de gemeente 's-Gravenhage onder andere het gebouw van de Stadsbank van Lening aan de Lombartstraat. De plannen tot inrichting van het voormalig Huis van Justitie en de Bank van Lening tot een Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering konden nu ten uitvoer worden gebracht. Tijdens de verbouwing werden de gevangenen van het Huis van Justitie in de Gevangenpoort ondergebracht. De gedetineerden uit de Gevangenpoort werden daarna op hun beurt op 15 november 1828 naar de verbouwde gevangenis overgebracht²¹. Op 1 januari 1829 volgden de militaire gevangenen uit het Provoosthuis. Dit laatstgenoemde huis kreeg in november 1830 weer een bestemming als hulphuis van Militaire detentie, omdat in verband met de Belgische Opstand, alle gedetineerde Belgische militairen naar 's-Gravenhage werden overgebracht.²²

Op 7 augustus 1832 werd Jacobus Horsthoorn als cipier (directeur) van het Verenigd Huis van Arrest, Justitie en Provoosthuis aangesteld. Zijn aanstelling was echter van korte duur, want hij hielp één van de gevangenen, graaf Willem Gustaf Fredric Bentinck, naar Duitsland te ontsnappen. Deze was - hoogst waarschijnlijk - op verzoek van de Amsterdamse makelaar, Johannes Buys, wegens schulden voor een bedrag van 30.000,- gegijzeld. Op 23 november 1833 werd de directeur door het Hof van Assisen veroordeeld en op staande voet ontslagen.²³

Uit het jaarverslag over 1837 van de Commissie van Administratie blijkt dat het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering toen aan 130 gevangenen plaats bood. Bij gebrek aan cellen verbleven de gedetineerden in zalen. De arbeid in het gesticht ging gepaard met grote moeilijkheden vanwege het kleine aantal veroordeelde gevangenen. Bovendien was er geen speciale werkzaal voorhanden. Dankzij bemiddeling van het "Nederlandsen Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen" had een aantal gevangenen toch tijdelijk werk. De mannen hielden zich bezig met spinwerk en de vrouwen breiden kousen en sokken.²⁴

Het gebruik van sterke drank en het roken door gevangenen was ten strengste verboden. Jeugdige gevangenen ontvingen lager onderwijs en werden geheel afgescheiden geplaatst van de overige gedetineerden. Dit in tegenstelling tot de onveroordeelden, die niet afzonderlijk konden worden geplaatst.

Met ingang van 1 januari 1840 werd een gedeelte in het bijgebouw in dienst gesteld als Huis van Bewaring. In 1856 verzocht de Commissaris des Konings van Zuid-Holland naar aanleiding van het inspectieverslag van de Inspecteur der Gevangenen, Mr. P.W. Alstorpius Grevelink, plannen te ontwerpen voor noodzakelijk aan te brengen vernieuwingen.²⁵ In 1858 bezocht de Inspecteur van de Gevangenen de gevangenis te 's-Gravenhage opnieuw. In zijn rapport van 30 december 1858 merkte hij, gedeeltelijk voor de tweede maal, op: "... dat er nauwelijks gelegenheid bestond om

20 De Jongh, I, p. 159 e.v.

21 Dagblad van 's-Gravenhage, 14 november 1828.

22 Die Haghe 1903, p. 252-253. Petersen, p. 181.

23 Inv.nr. 150. Zie ook: Die Haghe 1903, p. 254-257.

24 Inv.nr. 114: Jaarverslag 1837.

25 Inv.nr. 153.

cellen in de gevangenis aan te brengen, de vrouwen geen lucht konden scheppen dan 's zomers om de veertien en 's winters om de acht dagen, er niet voldoende werkzalen waren, de gelegenheid tot wassen slecht was, er geen lokaal was voor de godsdienstoefening, de gevangenen in drie lagen boven elkaar in hangmatten sliepen waar ze soms uitraakten en de veroordeelden en onveroordeelden door elkaar zaten." Tenslotte constateerde hij dat de verwarming en verlichting gebrekkig waren. Hij pleitte dan ook voor een nieuw gebouw. De Commissie van Administratie ontraadde echter dit voorstel met het oog op de onzekere toestand in verband met de aanstaande wijziging van de strafwetgeving. Wel klaagde zij over een tekort aan bewaarders.²⁶

Ondanks enkele daarna aangebrachte verbeteringen, zoals de bouw van een aantal cellen, bleef het gesticht zijn gebreken behouden. Op verzoek van de Minister van Justitie, A.E.J. Modderman, gaf de Commissie in 1876 een opsomming van alle gebreken. In de eerste plaats was er het gebrek aan voldoende capaciteit, waardoor sommige gedetineerden op de grond moesten slapen. Verder waren er niet voldoende cellen, zowel voor gevangenen in preventieve hechtenis als ook voor veroordeelden tot korte gevangenisstraffen. Tenslotte vormde de onvoldoende ventilatie van de werkzalen en de slaapgelegenheid een gevaar voor de gezondheid²⁷. Hoewel de Minister voor de bouw van een nieuwe gevangenis was, bleek de Tweede Kamer hier weinig voor te voelen. Dit alweer in verband met de onzekerheid over de wijziging van het strafstelsel. Toen het gesticht aan de Prinsegracht op grond van de nieuwe Gestichtswet van 1884 als Huis van Bewaring werd aangewezen, voldeed het in het geheel niet meer aan de eisen die de nieuwe Beginselenwet Gevangeniswezen stelde.²⁸ Nadat op 4 juli 1902 een nieuw gebouw Huis van Bewaring aan de Casuariestraat gereed was gekomen, werd dit op 15 juli 1902 aan de Minister van Financiën overgedragen. In het jaar 1908 werd het gebouw aan de Prinsegracht gesloopt.²⁹

HOOFDSTUK 2.2. STRAFINSTELLINGEN AAN DE POMPSTATIONSWEG

2.2.1 STRAFGEVANGENIS EN CELLENBARAK

³⁰

In 1880 besloot de Minister van Justitie een cellulaire gevangenis te bouwen op een terrein dat toentertijd nog viel onder de gemeente Wassenaar.³¹ De keuze viel op een stuk duinterrein ten westen van de Pompstationsweg, dat werd overgenomen van het Departement van Financiën. De Minister van Justitie, A.E.J. Modderman, voelde het meest voor de bouw van een koepelgevangenis. De Commissie van Administratie wees de ronde bouwvorm evenwel af, en adviseerde de nieuwe gevangenis daarentegen te bouwen volgens het zogenaamde kruissysteem. De Commissie had een aantal bezwaren tegen de koepelvorm, zoals het feit dat de cellen zich over vier lagen uitstrekten, hetgeen problemen opleverde met het toezicht op en het verschaffen van arbeid aan de gedetineerden. Verder had zij bedenkingen tegen de ronde gevangenis, omdat de concentratie van het lawaai zich in een gevangenis met vleugels beter zou kunnen verspreiden. Voornoemde bezwaren brachten de Minister ertoe om op zijn oorspronkelijke besluit terug te komen. De nieuwe gevangenis zou nu uit vier vleugels gaan bestaan.³²

²⁶ Die Haghe 1903, p. 259. Petersen, p. 183.

²⁷ Petersen, p. 182-183. Inv.nr. 47: brief van de Commissie van Administratie aan de Minister d.d. 12 april 1876 (no. 669) en brief van de Commissaris des Konings aan de Minister d.d. 22 april 1876 (no. 2760).

²⁸ Petersen, p. 184.

²⁹ Kort overzicht, p. 136-137, 195. Petersen, p. 184.

³⁰ Kort overzicht, p. 166-170. Petersen, p. 542-559. ARA, Tweede Afd., Archief van het Ministerie van Justitie, afd. Gebouwen, doos 174. R.H.J. de Vries, Schetsen uit de strafgevangenis. Reportage uit de gevangenis I te 's-Gravenhage, in: Balans, 5e jrg. nr. 1 (januari 1974), p. 4-9 (Inv.nr. 952).

³¹ Kort overzicht, p. 166. Zie voor de bouw en latere verbouwingen van de strafgevangenis: ARA, Tweede Afd., Archief van het Ministerie van Justitie, afd. Gebouwen, doos 174, en: ARA, Afd. Kaarten en Tekeningen, Tekeningenarchief van de Rijksgebouwendienst en diens rechtsvoor-gangers in de periode 1824-1945, inv.nr. 164.

³² Petersen, p. 542-546.

Met de bouw van de gevangenis werd in 1883 begonnen. Het faillissement van de aannemer zorgde nog voor enige vertraging bij de oplevering. Toch kon de gevangenis na het in werking treden van de Nieuwe Gestichtswet op 15 augustus 1886 in gebruik worden genomen. Bij Koninklijk Besluit van 11 juni 1886, nr. 30, werd zij met ingang van 1 september 1886 aangewezen tot Strafgevangenis en Hulp-Huis van Bewaring.³³ De gevangenis telde 204 cellen, waarvan tien voor vrouwelijke gevangenen. Er was in het gebouw een aparte kerk- en ziekenzaal. Het gebouw werd elektrisch verlicht en aangesloten op het gasleidingnet van de gemeente 's-Gravenhage. In 1889 werden nog zes woningen voor bewaarders bij de Strafgevangenis gebouwd. Op 6 oktober 1890 richtte het College van Regenten zich tot de Minister met het verzoek om de aanleg van enige ondergrondse strafcellen toe te staan, omdat er problemen waren met betrekking tot de geluidsoverlast, die sommige gedetineerden veroorzaakten. De Minister stond dit niet toe, omdat hij de overtuiging had gekregen dat de directeur voornamelijk zelf schuldig was aan deze problemen.³⁴ Al in 1892 dreigden de muren rond de wandelplaats, waar de gevangenen werden gelucht, in te storten. De vier meter hoge muur werd afgebroken en opnieuw opgetrokken. In 1897 werden de duinen bij de Strafgevangenis afgegraven, omdat het publiek vanaf enige hoge duinen contact zocht met de gedetineerden. De vrouwenafdeling werd in 1902 opgeheven. De nu vrijkomende ruimte werd ingericht tot magazijn. In 1909 kreeg de gevangenis de beschikking over een drukkerij, die door de vele orders zo floreerde, dat drie jaar later een drietal nieuwe lokalen ten behoeve daarvan werd gebouwd.³⁵ De Strafgevangenis werd na een korte onderbreking in de jaren zeventig opnieuw aangewezen als gevangenis voor langgestraften. Er werden nadien bouwkundige verbeteringen aangebracht.³⁶

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was er een groot gebrek aan celruimte. Om hierin te voorzien werden in 1918 de zogenaamde Cellenbarak gebouwd. Deze, overigens stenen barak, was bedoeld als noodgevangenis voor de talloze veroordeelde smokkelaars. Het gebouw werd op 13 oktober 1919 in gebruik genomen en telde 501 cellen.³⁷ Nog maar net in 1922 gesloten, werd deze weer als hulpgevangenis voor militairen in gebruik genomen voor dienstweigeraars. Dit laatste duurde ongeveer anderhalf jaar. Daarna werd het gebouw tot 1929 opnieuw gesloten. Vanaf die tijd werd het gebruikt voor veroordeelden tot korte straffen dan wel voor gevangenen met hechtenis. Er werd aan het begin van de oorlog een nieuwe barak bijgebouwd. De barakken dienden vanaf mei 1940 tot aan de capitulatie als huisvesting voor krijgsgevangenen. In de Strafgevangenis werd de Deutsche Untersuchungs- und Strafgefängnis (later tevens de Kriegswehrmachtgefängnis) en de Polizeigefängnis ondergebracht. De Polizeigefängnis stond overigens onder leiding van de Sicherheitspolizei. Medio maart 1941 tot aan de bevrijding, werd de Polizeigefängnis gehuisvest in de Cellenbarakken. In de volksmond kregen deze de veelzeggende bijnaam van "Oranjehotel". Hiervan is cel 601, de dodencel, wel het bekendst geworden.³⁸

2.2.2 BIJZONDERE STRAFGEVANGENIS

³⁹

In 1907 werd een plan ontworpen tot bouw van een strafgevangenis voor mannen, die ongeschikt waren voor afzonderlijke opsluiting. Dit ter vervanging van de Bijzondere Strafgevangenis te 's-Hertogenbosch, omdat deze niet meer voldeed aan de eisen, die aan de behandeling van de psychisch gestoorden gesteld moesten worden. De nieuwe Bijzondere Strafgevangenis zou ook

³³ De Jongh, I, p. 904.

³⁴ Petersen, p. 552. Zie ook: Inv.nr. 115.

³⁵ Kort Overzicht, p. 167. Petefsen, p. 553-557.

³⁶ Petersen, p. 932. Zie voor de inrichting in 1980: E.J. Besier, Het hvb voor volwassen mannen in Scheveningen, in: Balans, 11e jrg. nr. 8 (1980), p. 1-9, met namep. 3.

³⁷ Petersen, p. 863-865. Inv.nr. 138.

³⁸ Petersen, p. 867. L. de Jong, dl. 8. Eerste helft (wetenschappelijke uitgave), p. 262-279. E.P. Weber, Gedenkboek van het Oranjehotel, celmuren spreken, gevangenen getuigen, Rotterdam 1946, p. 20.

³⁹ Kort overzicht: p. 178-179. Petersen, p. 773-795. ARA, Tweede afdeling, Archief van het Ministerie van Justitie, afd. Gebouwen, doos 190.

veroordeelde mannen van boven de 60 jaar moeten huisvesten. Bovendien zou de gevangenis een afdeling voor tuberculose patiënten krijgen, aangezien zij minder goed in de gewone gevangnissen konden worden verpleegd. Bij de bouw werd gekozen voor een paviljoensysteem. De bevolking van elk paviljoen werd in kleine groepen verdeeld om "zedelijke besmetting te voorkomen en een individuele behandeling mogelijk te maken".⁴⁰ Plaatsing nabij een gewone strafgevangenis verdiende de aanbeveling van het College van Regenten, opdat een gevangene na terugplaatsing nog enige tijd onder psychiatrisch toezicht kon blijven. Het nieuwe gesticht zou in een gezonde streek moeten liggen. Dientengevolge viel de keuze op een daartoe geschikt stuk duin-grond nabij de bestaande gewone Strafgevangenis. Op 1 november 1911 werd de Bijzondere Strafgevangenis in gebruik genomen. Als "geneeskundige" gevangenis verschilde het in ieder opzicht van de gewone strafgevangenis. De vier paviljoens van het gebouw waren onderverdeeld in een observatie- en een ziekenpaviljoen, een paviljoen voor oude mannen en een paviljoen voor gedetineerden, die ongeschikt bevonden waren voor cellulaire gevangenschap. Het observatiepaviljoen telde 24 plaatsen en werd gebruikt voor die gedetineerden waarvan men vermoedde dat ze geestelijk gestoord zouden kunnen zijn. Het ziekenpaviljoen bestond uit twee afdelingen, waarvan de een voor t.b.c- patiënten. Beide afdelingen boden plaats aan twintig gevangenen. Het paviljoen voor oude mannen kon 40 gedetineerden huisvesten en het paviljoen van "ongeschikten voor de cel" bood plaats aan 72 gedetineerden.⁴¹ De dagelijkse leiding berustte bij de penitentiair directeur en een inwonend adjunct-directeur. Aangezien laatstgenoemde ook de Geneesheer-directeur was, bleef het medisch toezicht voldoende verzekerd.

In een brief van 3 april 1912 wezen de regenten op de onbekendheid en ongevoelendheid van het bewakingspersoneel met de hun ter beschikking gestelde revolver en karabijn. In verband hiermee drongen zij aan op de aanleg van een schietbaan in de tuin van het oude mannenpaviljoen. Deze zou in eigen beheer verzorgd kunnen worden. De Minister van Justitie gaf toestemming tot de aanleg hiervan. Vanwege de voorgenomen bouw van de Cellenbarakken werd de schietbaan in 1917 afgebroken en elders door een nieuwe vervangen.⁴²

Tijdens de mobilisatie in 1918 bouwde de Genie op het terrein van de Strafgevangenis een zogenaamd Provoosthuis voor Militairen. Vanaf 1 juli 1921 werd het gebouw van het inmiddels opgeheven Provoosthuis in dienst gesteld als Hulp-gevangenis voor Militairen. Het was bestemd voor de opname van alle veroordeelde en onveroordeelde dienstweigeraars en voor de opname van alle veroordeelde militairen uit het Eerste Militaire Arrondissement. Het beheer van deze militaire gevangenis werd aan het College van Regenten opgedragen. Op 17 maart 1923 besliste de minister van Justitie dat hier voortaan alleen dienstweigeraars zouden worden opgesloten.⁴³ Toen hierdoor het aantal gevangenen terugliep, werd besloten dezen in het oude mannenpaviljoen in de Bijzondere Strafgevangenis onder te brengen. De oude mannen werden op hun beurt naar het ziekenpaviljoen verplaatst. De directeur van de Bijzondere Strafgevangenis werd in 1928, als gevolg van een bezuinigingsmaatregel, uiteindelijk tevens met het beheer van de Strafgevangenis belast.⁴⁴ Deze maatregel werd pas na de Tweede Wereldoorlog beëindigd. Nadien werd de gevangenis voor een groot gedeelte bevolkt door politieke delinquenten. Na 1953 veranderde de Bijzondere Strafgevangenis van naam in Centrale Penitentiaire Inrichting (C.P.I.). In 1960 werd deze instelling opgeheven. In 1973 werd de vernieuwde B-vleugel onder de naam "Oosthoek" als Gevangenis en Huis van Bewaring aangewezen voor de opname van gedetineerden, die moesten worden afgezonderd. Verder was deze bestemd voor de opvang van gedetineerden uit huizen van bewaring, die een sterke beveiliging en individuele aandacht nodig hadden. Deze afdeling, die dezelfde directie had als de Strafgevangenis, werd in 1974 al weer opgeheven.⁴⁵

40 Petersen, p. 775.

41 J.W. Deknatel, *Besonderes Strafgefängnis für Männer im Haag (Holland)*, in: *Illustrationswerk "Heil- und Pflegeanstalten für Psychische Kranken"*, Halle a. S. 1914 (Inv.nr. 936). Petersen, p. 789-791.

42 Petersen, p. 793.

43 Petersen, p. 793.

44 *Handelingen der Staten-Generaal, Tweede Kamer, 1927/28, Bijl. A IV (2), p. 2.* Zie voor de plannen hiervoor inv.nr. 119.

45 Petersen, p. 932. De Vries, *Balans*, 5e jrg. nr. 1 (1974), p. 6.

HOOFDSTUK 2.3. RIJKSASIEL "KOGELENBERGH"

In 1953 werd de in 1912 binnen het complex van gestichten in Scheveningen gebouwde bijzondere strafgevangenis als noodasiel in gebruik genomen.⁴⁶ Het was toen nog een afdeling van de Bijzondere Strafgevangenis (CPI). De leiding en verantwoording lag toen in handen van de penitentiaire directeur. Hier werden met name psychisch gestoorde delinquenten behandeld. Op 15 oktober 1955 werd de geneesheer tevens directeur. De voornoemde afdeling kreeg bij beschikking van het Ministerie van Justitie van 31 december (no. 338/355) de status van Rijksasiel voor ter beschikking van de regering gestelden.⁴⁷

Dit Rijksasiel kreeg overigens pas in 1964 de naam "Kogelenbergh". Dit naar aanleiding van een verzoek van de geneesheer-directeur aan de gemeentearchivaris van 's-Gravenhage, die deze naam voorstelde op basis van een oude kaart van de nabijgelegen duinen uit 1712.⁴⁸ Het was één van de meest gesloten inrichtingen. Deze was bestemd voor ter beschikking van de regering gestelden (t.b.r.-mensen), die voor een snelle reclassering in aanmerking kwamen. In dit gebouw werden met name mensen geplaatst, die enerzijds een te grote vrijheid in de praktijk niet aankonden, maar anderzijds tot de minder gevaarlijke delinquenten gerekend moesten worden. De "Kogelenbergh" voldeed als verouderd gebouw ook materieel steeds minder. Bovendien werden de eisen voor behandeling van de delinquenten mettertijd gewijzigd en ging de rechterlijke macht minder snel over tot het opleggen en verlengen van t.b.r. Dit alles was voldoende reden te besluiten om de "Kogelenbergh" met ingang van 1 januari 1972 op te heffen. Vanaf die tijd worden t.b.r.- mensen elders in Nederland behandeld.⁴⁹ Het voormalige rijksasiel kreeg een nieuwe bestemming als kantoor.

HOOFDSTUK 2.4. HUIZEN VAN BEWARING AAN DE CASUARIESTRAAT EN AAN DE VAN ALKEMADELAAN EN HET HULP-HUIS VAN BEWARING AAN DE ST. JACOBSSTRAAT

⁵⁰

In 1900 werd het Paleis aan de Korte Voorhout tot gerechtshof en arrondissementsrechtbank verbouwd. In het bestek voor de verbouwing was tevens de bouw van een nieuw Huis van Bewaring aan de Casuariestraat opgenomen. Het ontwerp van ingenieur-architect, W.C. Metzelaar, werd met een brief om advies naar het College van Regenten gestuurd.⁵¹ Het college twijfelde of de geplande capaciteit van 163 plaatsen op den duur niet te klein zou blijken. Verder werd het aantal van twee, in de vleugels gelegen strafcellen, te weinig geoordeeld. Het aantal luchtplaatsen was naar de mening van de regenten te gering, terwijl een stalling voor het cellulair rijtuig eveneens werd gemist. De architect kon evenwel aan de meeste wensen van de regenten voldoen, waardoor op 4 juni 1902 het nieuwe Huis van Bewaring officieel aan voornoemd College kon worden overgedragen. Het administratiegebouw lag, samen met een woning voor de directeur en drie bewaarders woningen, aan de Casuariestraat. In het eerstgenoemde gebouw bevond zich op de tweede etage het kerklokaal, waar plaats was voor 118 gevangenen, die elk een eigen afgescheiden ruimte hadden om onderling contact tegen te gaan. Evenwijdig aan dit gebouw lag de verblijfsvleugel voor de mannelijke gedetineerden. Deze telde 48 cellen voor gedetineerden in preventieve hechtenis, negentien cellen voor veroordeelden en zestien dag- en nachtalen. In het verlengde van voornoemde vleugel lag de vrouwenafdeling. Deze telde negen cellen en twee gemeenschapszaaltjes.⁵²

46 Zie voor de bouw in de periode 1909-1911: Petersen, p. 789-791.

47 Inv.nr. 509: Jaarverslag 1955.

48 Inv.nr. 508: Brief van de gemeentearchivaris d.d. 3 februari 1964.

49 "Kogelenbergh" per 1 januari dicht, in: Balans, 2e jrg. no. 2 (juni 1971), p. 29. Geen taak meer voor R.A. "Kogelenbergh", in: Balans, 3e jrg. no. 3 (maart/april 1972), p. 76 (Inv.nr. 944).

50 Kort overzicht, p. 17-18. Petersen, p. 661-670. Zie voor het bestek en bouw van het Huis van Bewaring: inv.nr. 130, en: ARA, Tweede Afd., Archief van het Ministerie van Justitie, afd. Gebouwen, doos 202.

51 Inv.nr. 135.

52 Petersen, p. 661-663.

Op 19 juni 1914 ontving het College van Regenten bericht dat tot verbouwing van het administratiegebouw zou worden overgegaan om de Krijgsraad en de Militaire Auditie een betere huisvesting te geven. Datzelfde jaar werd als proefneming in het bezoekvertrek het traliwerk door dik spiegelglas vervangen. In 1918 vroeg de minister van Justitie het College van Regenten of het niet wenselijk zou zijn het Huis van Bewaring te vergroten. Dit in verband met de bevolkingsgroei van 's-Gravenhage. Het plan was om een nieuwe dwars vleugel te bouwen met plaats voor 64 tot hechtenis veroordeelden, terwijl de bestaande vleugel na verbouwing van de zalen 130 cellen zou bevatten. De regenten gingen met dit plan akkoord. Omdat het door de Genie op het terrein van de strafgevangenis gebouwde Provoosthuis voor de tot hechtenis veroordeelden vrijkwam, ging dit plan voorlopig niet door. Op 17 april 1925 stuurde het college een rapport aan het Ministerie van Financiën, waarin werd gewezen op het groeiend tekort aan celruimte. Twee jaar later wees de directeur eveneens op deze problematiek. Er waren namelijk slechts 43 cellen voor gevangenen in preventieve hechtenis ingericht. Daar er toen 80 van dergelijke gevangenen waren, moesten de gemeenschapszalen ook als celruimte gebruik worden gemaakt. In 1929 werd met de verbouwing van de dag- en nachtzaal op de tweede en derde verdieping tot 40 cellen begonnen. Omdat de capaciteit een probleem bleef, stelde het Ministerie van Financiën in 1933 voor om de Cellenbarakken aan de Pompstationsweg voor de huisvesting van tot hechtenis veroordeelden te gebruiken. Dit plan ging echter niet door, omdat minister van Justitie er niets in zag.⁵³

Tijdens de meidagen van 1940 werd het Huis van Bewaring door een Duits luchtbombardement zwaar getroffen. Hierbij kwamen één bewaker en vijf gevangenen om. De meeste bewakers waren ook ernstig gewond. Door het moedig optreden van onder andere de directeur konden pogingen van gevangenen om in de ontstane paniek te ontsnappen worden voorkomen. De vrouwenafdeling, de cellenvleugel en de ringmuur konden echter worden hersteld. De schade aan het administratiegebouw, het Krijgsraadgebouw en de aangrenzende directeurswoning was dermate groot, dat er besloten werd om van wederopbouw af te zien.⁵⁴

In 's-Gravenhage kreeg een door de bezetter leeggehaald Joods bejaardentehuis aan de St. Jacobsstraat de bestemming van Hulp-Huis van bewaring. Hierin konden 150 gedetineerden worden ondergebracht.⁵⁵ Na de Tweede Wereldoorlog werden de voormalige Cellenbarakken te Scheveningen als Huis van Bewaring voor politieke delinquenten gebruikt. Begin 1950 kreeg het de bestemming van Hulp-Huis van Bewaring en van een gevangenis voor volwassenen (Huis van Bewaring II). Een bestemming, die het tot 1970 zou blijven behouden. Dientengevolge werd een deel van het personeel van de Celleba-rakken toen en de komende jaren overgeplaatst dan wel eervol ontslagen. Als gevolg van deze maatregel werd het voornoemde Hulp-huis van Bewaring in de St. Jacobsstraat gesloten.⁵⁶ Vanaf die tijd heette het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat: Huis van Bewaring I. Dit werd op 18 augustus 1970 opgeblazen, omdat het plaats moest maken voor de nieuwbouw van het Ministerie van Financiën.⁵⁷ Hierdoor werd het aan de Van Alkemadelaan gelegen Huis van Bewaring II een zelfstandig huis van bewaring. Met het oog daarop onderging het een grondige renovatie. Behalve gevangenen in preventieve hechtenis werden er kort gestrafte volwassenen en jeugdige gevangenen opgenomen. In juni 1970 werd een zelfstandig Jeugdhuis van Bewaring, "De Sprang" geheten, in gebruik genomen (officiële ingebruikneming op 24 september). Hiervoor werd naast nieuwbouw een gedeelte van het Huis van Bewaring II verbouwd, waardoor men over circa 185 cellen kon beschikken. De naam van dit jeugdhuis had evenals "Kogelenbergh" een geografische oorsprong. In 1874 werd er in verband met de watervoorziening in de nabijgelegen duinen een diep kanaal gegraven. Deze hoofdsprang werd later verdiept en verlengd en kreeg talrijke zijsprangen. De naam van het jeugdhuis vormt hier een blijvende herinnering aan. Na de ingebruikneming werden de jeugdige gevangenen

53 Petersen, p. 663-669.

54 Petersen, p. 670. Inv.nr. 116: Jaarverslag 1940.

55 Petersen, p. 868-870.

56 Zie voor de politieke delinquenten: inv.nrs. 732-733. Voor de reorganisatie: inv.nr. 522: Jaarverslag 1950, en voor de gevolgen hiervan voor het personeel: inv.nrs. 526-528. Verder: Balans, Ie jrg. nr. 8 (1980), p. 2 (Inv.nr. 944).

57 Huis van Bewaring I Den Haag opgeblazen, in: Balans, Ie jrg. no. 5 (oktober 1970), p. 6 (Inv.nr. 944).

hierheen overgebracht.⁵⁸ Deze was gehuisvest in de door de Duitsers tijdens de oorlog achter de celbarakken bijgebouwde barakken (Barak II). Sindsdien vormen de Gevangenen I, II en III, samen met het Penitentiair Selectiecentrum, respectievelijk het Huis van Bewaring en het Penitentiair Ziekenhuis alsmede het Jeugdhuis van Bewaring, die alle drie onder een eigen directeur ressorteerden, een zeker samenwerkingsverband. In 1974 was de tot het Penitentiair Selectie Centrum behorende afdeling Klinisch Psychologisch Onderzoek in de voormalige D-vleugel geheel gerenoveerd.⁵⁹ De voornoemde samenwerking blijkt onder andere uit het gebruik van een aantal gemeenschappelijke voorzieningen en diensten. Per 1 januari 1993 vormen zij samen een organisatie: het Penitentiair Complex Scheveningen.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De archieven van het College van Regenten over en de directies van de strafinstellingen te 's-Gravenhage werden in de jaren 1959-1988 in gedeelten naar het Rijksarchief in Zuid-Holland overgebracht. In 1959 werden de registers van inschrijving van de strafinstellingen aan de Prinsegracht en het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat tot en met 1910 overgenomen. In 1970 werd het archief van hetzelfde Huis van Bewaring tot en met 1967, inclusief het archief van het College van Regenten tot en met 1939 overgedragen. Drie jaar later kreeg het Rijksarchief de archiefbescheiden van de Strafgevangenis, de Cellenbarakken, de Bijzondere Strafgevangenis en de Hulp-Gevangenis voor militairen aan de Pompstationsweg te Scheveningen, tot en met 1951. In 1982 droeg het Ministerie van Justitie indices van namen over de jaren 1969-1977 van het Huis van Bewaring over. Tenslotte volgde in 1988 nog een grote hoeveelheid archieven van de directies van de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring aan de Van Alkemadelaan tot en met 1987.⁶⁰

Het archief van het College van Regenten is niet compleet. Zo ontbreken bijvoorbeeld de notulen van na 1934, de correspondentie van 1886-1902, en in het algemeen de archiefbescheiden vanaf 1942 tot aan de opheffing van de toezichthoudende instelling in 1953. Dit laatste geldt tevens voor de archieven van de gevangenisdirecties. Hierin ontbreekt een groot deel van de correspondentie, terwijl er ook grote hiaten in de series registers van inschrijving zijn. Daar deze de ruggegraat van de directie-archieven vormen, is het des te meer te betreuren dat deze pas vanaf 1882 zijn bewaard gebleven.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is krachtens bepalingen van de Archiefwet overgebracht.

58 J. Allewijn, "De Sprang" officieel geopend, in: Balans, 1e jrg. no. 6 (november 1970), p. 3-9 (Inv.nr. 952). H. Rijksen, C. Kelk, M. Moerings, Achter slot en grendel, Alphen aan den Rijn/Brussel 19803, p. 63.

59 Petersen, p. 932. Rijksen, Kelk, Moerings, p. 58-60.

60 Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven 1959, Tweede serie XXXIII, aanwinst VI, p. 43. Jaarverslag van de Rijksarchiefdienst over 1970, aanwinst I, p. 62. Zie voor de niet in het Jaarverslag vermelde overdracht van 1973: RAZH, Archief van het archief, dossier over de gevangenen te 's-Gravenhage. Jaarverslag van de Rijksarchiefdienst over 1979, aanwinst 1, p. 84. Aanwinsten en overdrachten Rijksarchiefdienst 1982, aanwinst j. Aanwinsten en overdrachten Rijksarchiefdienst 1988, aanwinst 15, p. 62.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

HOOFDINDELING

In alle zes archieven is de hoofdingeling Algemeen-Bijzonder aangehouden. Onder Algemeen bevinden zich (meestal) series archiefstukken (correspondentie, jaarverslagen), die over meer dan één onderwerp handelen. Gegevens betreffende personeel, gebouwen en dergelijke kan men dus niet alleen onder Bijzonder in de desbetreffende rubriek vinden, maar óók in Algemeen. Stukken betreffende bijzondere onderwerpen (waaronder ook correspondentie) zijn onder de hoofdrubriek Bijzonder onderwerpsgewijs in rubrieken gerangschikt.

NOTULEN

De notulen van het College van Administratie, vanaf 1886 het College van Regenten, en van de directeuren van de verschillende strafinstellingen vormen de ruggespraak van de in deze inventaris opgenomen archieven. Door het ontbreken van een nadere toegang is de raadpleegbaarheid niet optimaal. Vanaf 1923 nam deze toe doordat het vanaf die tijd gewoonte werd in de marge een korte omschrijving van het besproken onderwerp te vermelden (inventarisnummer 21).

Hoewel het bestuur in 1886 officieel van het College van Regenten op de directeuren van de strafinstellingen overging, bleef dit feitelijk tot de invoering van een nieuwe "Gevangenismaatregel" in 1932 nog bij het College van Regenten berusten.⁶¹ Om deze reden ontbreken in de directeursarchieven van de strafinstellingen aan de Prinsegracht (archief II) en aan de Pompstationsweg (archief III) de notulen van vóór die tijd. Een dergelijke verklaring valt echter niet te geven voor het gemis van de notulen uit de periode van 1934 tot 1953, het jaar dat het College van Regenten als gevolg van de invoering van een nieuwe Beginselenwet en Gevangenismaatregel werd opgeheven.

CORRESPONDENTIE

In de praktijk liep alle correspondentie van de directeuren van de Strafgevangenis, het Huis van Bewaring met het Ministerie van Justitie ook na 1886 nog via het College van Regenten.⁶² Deze serie en de series correspondentie van recentere datum vindt men onder de hoofdrubriek Algemeen van de desbetreffende archieven. De originele brieven of de minuten van de verzonden brieven zijn per jaar of reeks van jaren in de serie ingekomen en minuten van uitgaande stukken te vinden.

Voor de periode van 1875 tot 1937 is de correspondentie vrijwel geheel door middel van agenda's nader toegankelijk (inventarisnummers 82-90). Tot 1937 werden er voor de ingekomen en minuten van uitgaande stukken twee afzonderlijke series agenda's bijgehouden. Materieel vormen deze stukken daarentegen één serie (inventarisnummers 24-80). Allereerst omdat dit de oude orde was. Verder aangezien er verhoudingsgewijs van de laatste categorie niet zoveel aanwezig is. In de agenda's vindt men het inschrijvingsnummer, het adres en de datum van de afzender, en vanaf 29 december 1911 de naam van de instelling, waarvoor de brief is bestemd, te weten de Strafgevangenis (S), Bijzondere Strafgevangenis (BS), het Huis van Bewaring (HvB) en een algemene rubriek Alle gestichten (A) met een korte omschrijving van het onderwerp. Deze nadere aanduiding hield verband met het feit, dat de Bijzondere Strafgevangenis eind 1911 in gebruik werd genomen.

⁶¹ K.B. van 4 mei 1932 (Stb. nr.194).

⁶² J.J.J. Beek, J. Folkerts en H. de Raad (eindredactie), Inleiding van de Inventaris van de archieven van de instellingen van het gevangeniswezen in de provincie Groningen (1666) 1670-1961 (1978), Groningen 1988, p. 31

Voor de periode van 1833-1878 is er naast de agenda's ook nog een index op ingekomen stukken (inventarisnummer 81). Daarin zijn in de linker kolom de kenmerken en de nummers van de afzender vermeld. Achter de omschrijving staat de vergaderdatum, waarop de brief is afgehandeld. Vanaf 1859 werd hier ook nog het archiefnummer, waaronder het werd geborgen, aan toegevoegd. Tot en met 1879 hadden de ingekomen brieven een doorlopende nummering. In de agenda over de jaren 1875-1878 (inventarisnummer 82) vindt men in de linkerkolom dezelfde brieven omschreven.

Van januari 1904 tot april 1913 werd in de agenda's ook de datum van ontvangst aangetekend. Bij de raadpleging dient men in het oog te houden, dat vanaf 1850 (vóór die tijd mag niets worden vernietigd) slechts een gedeelte van de correspondentie nog werkelijk is te raadplegen. Tijdens de inventarisatie is een groot aantal routine-stukken volgens de daarvoor opgestelde vernietigingslijsten uit de verschillende archieven verwijderd.⁶³

Zoals al eerder werd opgemerkt werd het College van Regenten in 1953 opgeheven. Vandaar dat de correspondentie - zo aanwezig - voortaan in de archieven van de directeurs van de strafinstellingen gezocht moeten worden. In het archief van de directeur van de strafinstellingen aan de Pompstationsweg (archief III) rest van de ingekomen stukken alleen een agenda op de ingekomen stukken betreffende interne organisatie van de gevangenis (inventarisnummer 277). Daarnaast zijn er van de jaren 1971-1976 nog de voorgedrukte agenda's van ingekomen stukken, die vooral de correspondentie met het Ministerie van Justitie bevatten. Daarin is ook aantekening gehouden van de naar aanleiding daarvan verzonden stukken (inventarisnummers 278-279). Vanaf 1972 werd jaarlijks met een nieuwe nummering begonnen. Met uitzondering van de voor Personeelsdossier (P.D.) bestemde gegevens, zijn aan alle behandelde onderwerpen codenummers toegekend. Daar de minuten van uitgaande stukken niet bewaard zijn gebleven, is het niet nodig hier nader op in te gaan. In deze inventaris treft men deze alleen in de dossierinventaris van het Huis van Bewaring II (archief V) aan. De geïnteresseerde onderzoeker zij voor de specificatie van de codenummers verwezen naar de inleiding van de strafinstellingen te Rotterdam, p. XXXVII-XXXVIII en inventarisnummer 321 van die inventaris.

De minuten van uitgaande stukken zijn maar sporadisch bewaard gebleven. Enkel voor de jaren, waarvan kopieboeken bewaard zijn gebleven, kan men hier werkelijk van alle brieven kennis nemen (inventarisnummer 91). Vanaf 1823 kregen de minuut-brieven een doorlopende nummering. Hoewel er van kopieboeken wordt gesproken, werd er vanaf 1828 volstaan met korte samenvattingen. De kopieboeken van de directeur van de Strafgevangenis, de Bijzondere Strafgevangenis en de Cellenbarak aan de Pompstationsweg over de periode 1903-1924, 1912-1924 (1927) en 1919-1922 (inventarisnummers 280-299 en 307-318) bestaan daarentegen uit doorslagen van de volledige tekst van de verzonden brieven. Met uitzondering van de inventarisnummers 297 en 315 is in elk deel voor - of achterin een index op de namen van afzenders en hun woonplaats opgenomen. Tevens wordt verwezen naar de folionummers van de pagina's. Hierdoor kan men ook gemakkelijk de afhandeling van een zaak nagaan.

De agenda's van uitgaande stukken van het College van Administratie beginnen in 1832, 1840, 1852, 1858, 1861, 1867 en 1874 telkens opnieuw met een doorlopende nummering (inventarisnummers 92 en 93). Vanaf 1883 gebeurde dit jaarlijks (inventarisnummer 95). In de agenda's zijn soms de minuut-brieven over belangrijke zaken mee ingebonden. Met ingang van 1912 werd het om de hiervoor al genoemde reden, evenals in de agenda's van ingekomen stukken gebeurde, gewoonte in een aparte kolom de specificaties S, BS, HvB en A te vermelden. In archief III zijn enkel twee agenda's van uitgaande stukken over 1970-1975 bewaard gebleven (inventarisnummers 305-306).

63 Zie noot 63.

In het archief van de geneesheer-directeur is, na verwijdering van het vernietigbare materiaal, over vrijwel alle jaren van het korte bestaan van de "Kogelenbergh" nog correspondentie aanwezig (inventarisnummer 508).

JAARVERSLAGEN EN REGLEMENTEN

Behalve correspondentie zijn er ook jaarverslagen. Daarin werden aan het Ministerie van Justitie gegevens verstrekt over achtereenvolgens de gebouwen en de lokalen, het meubilair en de brandblusmiddelen, de bevolking, het onderhoud der gevangenen, de kleding en ligging, de arbeid, de uitgaanskassen en het reisgeld, het godsdienst- en schoolonderwijs en de lectuurverspreiding, orde en tucht, het personeel, de bijzondere voorvallen, de kantine, de niet veroordeelde bij hun moeder opgesloten kinderen en de inspecties. Vóór 1886 waren ook rubrieken over het pistole, de "vrije kamers", waarin welgestelden "voor eigen rekening, afzonderlijk gehuisvest, gevoed en gekleed werden en vrijgesteld waren van werk en dragen van gestichtskleding"⁶⁴ en over de gegijzelden voor schulden. Deze categorieën, die aanvankelijk nog pro memorie met een verwijzing werden opgenomen, vindt men daarna in de jaarverslagen van het Huis van Bewaring (inventarisnummer 116). Vanaf 1886-1898 was er aan het begin van het jaarverslag van de Strafgevangenis nog een rubriek over [het personeel van] het College van Regenten. Deze bleef in de jaarverslagen van het Huis van Bewaring gehandhaafd.⁶⁵ Bij de jaarverslagen zitten altijd staten met gegevens over de sterkte van de bevolking, de gezondheidstoestand, de duur van de opgelegde straffen, de gepleegde misdaden en wanbedrijven en de beroepen als bijlagen. Met uitzondering van de jaarverslagen van 1837 en 1845 ontbreken deze. Hiervoor moet men afhankelijk van het tijdvak de archieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken respectievelijk van Justitie raadplegen, waar de originelen van de jaarverslagen met hun bijlagen zijn te vinden. Wel is een redelijk groot aantal verslagen van het onderwijs en van de bibliotheek als bijlagen bij de jaarverslagen in deze inventaris terug te vinden (inventarisnummers 115-117). Vanaf 1931 zijn er ook jaarverslagen over de arbeid van de gevangenen (inventarisnummer 117). In dat jaar werd er op het ministerie naast de reeds bestaande onderafdelingen A en B, te weten Gevangeniswezen respectievelijk Rijkstucht-en opvoedingswezen een onderafdeling C voor het Beheer van de arbeid in de gestichten opgericht.

De jaarverslagen van de Strafgevangenis en van de Bijzondere Strafgevangenis waren op dezelfde wijze ingericht. Omdat de directeur van de Bijzondere Strafgevangenis in 1928 uit bezuinigingsoverwegingen tevens directeur van de Strafgevangenis werd, verscheen er vanaf dat jaar één jaarverslag over beide instellingen (inventarisnummer 118). Dit geldt ook voor andere onderwerpen zoals de conductestaten van het personeel (inventarisnummer 147).

Verder zijn er bijvoorbeeld nog stukken betreffende reglementering in zowel het archief van het College als in die van de directeuren aanwezig. Om deze reden zijn onderlinge verwijzingen geplaatst om alle aanwezige jaarverslagen betreffende een bepaalde instelling gemakkelijk te vinden.

INSCHRIJVINGSREGISTERS

De inschrijvingsregisters horen thuis in de archieven van de directeuren van de verschillende instellingen. Vroeger hield de cipier (oude benaming voor directeur) de registers zelf bij, maar deze taak werd mettertijd een onderdeel van een omvangrijke administratie. Deze registers kunnen behalve als bron voor historisch onderzoek in het algemeen ook voor genealogisch onderzoek van belang zijn.⁶⁶

64 Franke, p. 64-66. Zie voor de reglementering: K.B. 29 september 1875 no. 5, opgenomen als bijlage in inv.nr. 127.

65 Inv.nr. 116. Tot 1926 opgenomen aan het begin van het jaarverslag. In 1928 en 1929 als laatste rubriek, terwijl de gegevens over de mutaties in het College daarna in de rubriek "Bijzondere voorvallen" zijn opgenomen. Zie voor ontbrekende en latere jaren tot en met 1953 voor de samenstelling van het College de Staatsalmanak voor het Koninkrijk der Nederlanden.

66 Zie hiervoor: R.J.F. van Drie, *Gevangen voorouders. Onderzoek in negentiende-eeuwse gevangenisarchieven*, in:

Vanaf 1814 gebruikte men voor de administratie van gevangenen modelregisters. Deze maakten slechts onderscheid tussen het Algemeen register en het Register van signalementen, opname en ontslag. In 1842 werd het Algemeen register vervangen door een zestal modelregisters, die naar het type instelling waren onderverdeeld. Het oudste in dit archief bewaard gebleven inschrijvingsregister begint in 1882 (inv.nr. 161). Als gevolg van de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht in 1886 werd er een nieuw soort modelregisters ingevoerd. Model A was bestemd voor de bevolking in een (Bijzondere Straf) gevangenis, model B voor de bevolking in een Huis van Bewaring (met uitzondering van de voorlopig aangehouden), model C voor de voorlopig aangehouden in een Huis van Bewaring en model D voor de gegijzelden om schulden in een Huis van Bewaring. In de registers A, B en C worden als belangrijkste elementen achtereenvolgens vermeld: het volgnummer; de voornamen en namen; beroep en voor militairen: rang; plaats en datum van geboorte; woonplaats, voor militairen: korps; datum van opneming in het gesticht; dagtekening van de veroordeling; omschrijving van het misdrijf; opgelegde straf; dagtekening waarop de straf eindigt; akte van overneming; vermindering van straf met vermelding van het K.B.; signalement en aanmerkingen. In register D enkel: het volgnummer; van de gegijzelde: naam en voornamen, woonplaats, datum van inkomen, datum van ontslag; van de schuldeiser: naam en voornamen, woonplaats, keus van woonplaats; de kosten van gijzeling; voorgeschoten gelden tot onderhoud; akte van ingevangenisstelling; uittreksel van het vonnis waarbij de gijzeling wordt bevolen.⁶⁷

Bij alle registers is in een "N.B" verwezen naar de klappers (alfabetische indices), die op de registers betrekking hebben. Ook zijn bij elk register de registratienummers vermeld. Hierbij moet men er wel op bedacht zijn, dat er binnen de alfabetische ordening op letter van de achternaam, niet lexicografisch, maar binnen de letter op datum van inschrijving (nummeriek). Het komt ook geregeld voor dat men in een register opnieuw is begonnen te nummeren, bijv. aan het begin van een nieuw jaar (inventarisnummers 354 en 368, 430, 431 en 535). In zulke gevallen zijn deze gegevens wel in het register van het voorgaande jaar opgenomen. Daarnaast komt het voor dat met een nieuwe nummering wordt begonnen, als een bepaald getal is bereikt (zie bijv. inventarisnummers 161-174, 268-272 per 600 en bijv. de inventarisnummers 181-188 en 341-346 per 714), terwijl het ook voorkomt dat men halverwege het jaar met een nieuw register begint (bijv. inventarisnummers 844 en 846). Aangezien de klappers vaak op verschillende series (modellen) en instellingen betrekking hebben, konden zij niet direct achter elke serie geplaatst worden en werd er een aparte rubriek voor de nadere toegangen gevormd. In alle gevallen is vermeld op welke instelling en model zij betrekking hebben. In de meeste klappers zijn, behalve de namen van gedetineerden in alfabetische volgorde, hun registratienummer, vaak het model van het register waarin zij zijn ingeschreven, de vleugel waarin zij waren geplaatst, de data van inkomst en/of ontslag, hun leeftijd en soms hun godsdienst vermeld. Deze gegevens zijn ook in de registers zelf te vinden. Waarschijnlijk werden deze extra gegevens vermeld om bijv. onderwijzers of geestelijke hulpverleners van dienst te zijn.

COMPLEMENTAIRE ARCHIEVEN

Hoewel in de archieven ook wel stukken aanwezig zijn over het beleid inzake het Gevangeniswezen (correspondentie met het Ministerie van Justitie), zijn de archiefvormers, uitvoerders van een beleid dat elders werd bepaald. In het tijdvak waarover de archieven uit deze inventaris lopen, heeft het gevangeniswezen onder twee verschillende Ministeries geressorteed. Bij een uitgebreider onderzoek moeten de archieven daarvan, die thans bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief worden bewaard, bij worden betrokken. Van eind 1813 tot eind 1823 berustte de administratie van de gevangenen bij het Departement van Justitie. Met ingang van 15 oktober 1823 ging dit over naar het Departement van Binnenlandse Zaken. Nadat ze

Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie en het Iconografisch Bureau, dl. 45 (1991), p. 207-248.

⁶⁷ Zie voor de indeling en het onderscheid van de in 1814, 1842 en 1888 ingevoerde modelregisters: Van Drie, a.a., p. 227-232. Zoals uit de inventaris blijkt, werden de nieuwe modelregisters niet in 1887, zoals Drie vermeldt, maar pas in 1888 ingevoerd.

aanvankelijk onder de afdeling Armwezen had geressorteed, kwam er een zelfstandige afdeling Gevangenen, die overigens wel met de afdeling Armwezen verbonden bleef. Bij de reorganisatie van 1 januari 1832 ontstond bij Binnenlandse Zaken de 6e afdeling Gevangenen. Aan het bestaan daarvan kwam op 30 juni 1842 een einde. De administratie van de gevangenen ging toen weer over naar het Ministerie van Justitie. Toen dit Ministerie in 1854 een verdeling in afdelingen kreeg, kwam het onder de 4e afdeling te ressorteren; een situatie, die tot 1888 zou duren. Verreweg de langste tijd, namelijk van 1889-1956, ressorteerde het gevangeniswezen onder de 3e afdeling. In 1905 was er voor het eerst sprake van de onderafdeling I, die het jaar daarop werd gewijzigd in onderafdeling A. Met ingang van 1957 veranderde dit. Het Ministerie was toen gereorganiseerd en kende voortaan een aparte Directie Gevangeniswezen.⁶⁸

Verder kende het ministerie bijvoorbeeld een afdeling Gebouwen. Het archief van deze afdeling is te raadplegen bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief. Verder dienen hier nog de archieven van Rijkswaterstaat en van de Rijksgebouwendienst te worden genoemd⁶⁹. In de negentiende eeuw was de bouw en het onderhoud van gevangenen aan eerstgenoemde instantie opgedragen. In 1922 werd de Rijksgebouwendienst hiermee belast.

Voor gegevens betreffende gedetineerden kunnen ook archieven van rechtbanken veel informatie leveren. Van Drie attendeerde erop, dat ook het nodige is te vinden in de gemeentelijke administratie. Zowel in de woonplaats van de gestrafte, de gemeente waar het strafbare feit werd gepleegd (getuigeverhoren en het verzamelen van belastend materiaal), als in de gemeente waar het vonnis werd voltrokken (aanplakbiljetten met vermelding van de vonnissen), kan mogelijk meer materiaal hierover aanwezig zijn. Ingeval het een militair betreft, dient men de zogenaamde stamboeken van het archief van Defensie op de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief te raadplegen. Bij dezelfde afdeling berust ook het Archief van het Kabinet van de Koning(in), waarin de K.B.'s zijn te vinden met betrekking tot strafvermindering en gratieverlening. In een aantal gevallen kan men ook nog gegevens in de pers vinden over het strafbare feit, het proces, de veroordeling en dergelijke. In dat verband raadpleegt men allereerst de krantenafdeling van de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage of de plaatselijke kranten, die op gemeente- en streekarchieven worden bewaard⁷⁰.

SELECTIE EN Vernietiging

De omvang van de in deze inventaris beschreven archieven bedraagt na de vernietiging tijdens de inventarisatie van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden (ca. 25 m1) thans ca. 39 m1.⁷¹

68 Zie voor de diverse reorganisaties: K.B. van 17 september 1823 nr. 12; K.B. van 26 maart 1826 nr. 107; K.B. van 1 november 1828 nr. 42/43; K.B. van 25 mei 1842 nr. 98.

69 ARA, Tweede Afd., Archief van het Ministerie van Justitie, afd. Gebouwen, dozen 174, 190, 202. ARA, Afd. Kaarten en Tekeningen, Tekeningenarchief van de Rijksgebouwendienst en diens rechtsvoorgangers in de periode 1824-1945, inv.nr. 1641 (plattegrond voor de bouw van de Strafgevangenis aan de Pompstationsweg, 1882), inv.nr. 1641 (foto uit ca. 1900 van de Gevangenis aan de Prinsegracht) en inv.nr. 1967 (bestektekening voor verbouwing van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat, 1935).

70 Van Drie, a.a., p. 215-217.

71 Voor de vernietiging werd gebruik gemaakt van: Ministerie van Justitie en Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, vernietigingslijsten van d.d. 8 september 1956, no. 336/056 en 6 oktober 1956 no. 29361; gewijzigd op 4 juni 1965, no. 347/065 en 29 juni no. 116989, respectievelijk 31 augustus 1967 no. 519/067 en 29 september 1967 nr. 139418 en een incidentele vernietiging voor de archivalia van het rijksasiel "Kogelenbergh" d.d. 21 januari 1972 nr. 080/072.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Tot dusver was er alleen een plaatsingslijst van de archieven van de gevangenisinstellingen aanwezig. Het grootste bezwaar van deze lijst was, dat er vaak stukken onder één kop waren samengevoegd, die feitelijk van verschillende archiefvormers afkomstig waren. Bij de inventarisatie diende vastgesteld te worden tot welke deelarchieven de archiefbescheiden behoorden.

In navolging van al bestaande inventarissen werd gekozen voor het onderscheid in het archief van het College van Regenten en dat van de directies van de verschillende strafinstellingen. Een en ander hield verband met het feit dat de gevangenisdirecties net als het College zelfstandig archieven vormden, terwijl elke gevangenis of elk Huis van Bewaring beschikte over een eigen administratie, die onder verantwoordelijkheid van een directeur stond. De gevangenisadministratie hield zich voornamelijk bezig met het vastleggen van een groot aantal gegevens inzake de gevangenen. Vóór 1886 traden de gevangenisdirecties nauwelijks zelfstandig naar buiten en contacten met anderen verliepen via het College van Regenten. Door de herziening van het gevangenisstelsel werd de rol van de directies ten koste van die van het College steeds meer uitgebreid. De archieven van de directies van de strafinstellingen aan de Pompstationsweg werden bij elkaar gevoegd, omdat het beheer van de gevangenen vanaf 1928 onder één hoofddirecteur viel.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de Cellenbarakken en de Strafgevangenis door de Duitse bezetter gebruikt voor het onderbrengen van politieke gevangenen. Deze afdelingen stonden uiteraard geheel onder Duits toezicht en de desbetreffende bescheiden behoren dan ook niet tot de archieven in deze inventaris. Onderzoek bij het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (RIOD) te Amsterdam, en het Informatie Centrum van het Rode Kruis te 's-Gravenhage leerde dat zich hier archiefbescheiden bevinden betreffende de Strafgevangenis en de Cellenbarakken, beter bekend als "Oranjehotel", over de periode 1940-1944. Omdat de onderzoeker echter geneigd zal zijn voor dit tijdvak in eerste instantie in deze inventaris te zoeken, zijn deze archiefbescheiden toch in de vorm van bijlagen opgenomen.⁷²

De inventaris van deze archieven heeft in principe als einddatum 1975 gekregen. Het jaartal 1985, dat tussen haakjes is toegevoegd, heeft betrekking op de personeelsdossiers van het Huis van Bewaring, die uiteraard moeilijk op het jaartal 1975 gesplitst konden worden. De reden voor de cesuur van 1975 was, dat de administraties van de gevangenen per 1 januari 1976 stopten met de volumineuze inschrijvingsregisters en voortaan inschrijvingskaarten gebruikten. Bovendien werd aan het eind van dat jaar de Beginselenwet van 1953 voor het eerst aangepast.⁷³ Toen G.J. Lasee in het stagejaar 1987-1988 dit archief inventariseerde, was nog niet voor deze cesuur gekozen. Dit gebeurde alsnog, toen de oud-stagiaire mevrouw C.C. van der Woude, zich in 1988 bezig hield met het invoegen van archiefstukken, die na de voltooiing van de inventaris waren ontdekt. Het duurde vervolgens tot 1992 alvorens de oud-stagiaire R.A.M. Vernooij de inventarisatie hervatte. De eindredactie kostte H.J.Ph.G. Kaajan nog relatief veel tijd, omdat bij controle met de stukken de nodige aanpassingen van de oorspronkelijke tekst noodzakelijk bleken en enkele ook moesten worden verplaatst.

Verder moest de indeling van de inventaris zoveel mogelijk worden aangepast aan de in 1991 verschenen inventaris van de strafinstellingen te Rotterdam van mevrouw A. Versteeg. Tenslotte verbeterde hij het notenapparaat van de inleiding aanmerkelijk en breidde dit waar nodig uit. Aan dit onderdeel werd ook nog een hoofdstuk "Aanwijzingen voor de gebruiker" toegevoegd. Met de afronding van deze inventaris werd ook de plaatsingslijst van de archiefstukken van de

⁷² Zie bijlagen 1 en 2.

⁷³ Circulaire Ministerie van Justitie, Directie Gevangeniswezen nr. 1337/375, d.d. 17 december 1975 (Inv.nr. 520). Wet van 21 oktober 1976 (Stb. nr.568).

Strafgevangenis, het Huis van Bewaring en het Jeugdhuis van Bewaring "De Sprang" uit de periode van 1976 tot en met 1987 afgerond. Deze bestond voor een groot deel - zoals al eerder werd opgemerkt - uit de archivalia van na 1976 uit de inventaris van G.J. Lasee.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Er is archiefmateriaal betreffende de strafgevangenis/cellenbarakken aan de Pompstationsweg (periode 1940-1944) aanwezig op het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (nu NIOD) te Amsterdam, en op het Informatie Centrum van het Rode Kruis te 's-Gravenhage. Voor een specificatie: zie de hierna volgende tabellen.

Tabel I: Archiefmateriaal betreffende de strafgevangenis/cellenbarakken aan de Pompstationsweg aanwezig op het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (nu NIOD) te Amsterdam, 1940-1944

Map	Omschrijving	Periode	Fysieke vorm
Map 5	Register (Meldebuch) van meldingen van 's avonds in de Scheveningen gevangenis opgenomen personen ⁷⁴	1940 nov 14-1941 jan 28	1 deel
Map 6	Register van namen van personen, die verhoord zijn in de Polizei Gefängnis te Scheveningen	1941 mei 28-1944 sep 5 1941 mei 28-1941 okt 8 1941 okt 18-1944 sep 5 1941 nov 6-1942 feb 5 (1 deel)	2 katernen en 1 deel
Mappen 7 t/m 18	Staten van namen van in de Polizei Gefängnis te Scheveningen ingesloten personen, bestemd voor de Befehlshaber van de Sicherheitspolizei en de Sicherheits Dienst	1942 jan 16-1943 sep 7	12 omslagen
Map 7	-	1942 jan 16-1942 feb 28	-
Map 8	-	1942 mrt 2-1942 mrt 31	-
Map 9	-	1942 apr 1-1942 mei 30	-
Map 10	-	1942 jun 1-1942 jul 31	-
Map 11	-	1942 aug 1-1942 sep 15	-
Map 12	-	1942 sep 16-1942 okt 15	-
Map 13	-	1942 okt 16-1942nov 30	-
Map 14	-	1942 dec 1-1942 feb 25	-
Map 15	-	1942 feb 27-1942 apr 29	-
Map 16	-	1942 apr 30-1942 jun 29	-
Map 17	-	1942 jun 30-1942 jul 29	-

74 Zie tabel II nr. 5

Map	Omschrijving	Periode	Fysieke vorm
Map 18	-	1942 jul 30-1942 sep 7	-
-	Register van inschrijving van de Polizei Gefängnis te Scheveningen Afd. FL c	1942 nov 18-1944 sep 5	1 deel
-	Indices (Effektenbücher) op de namen in de registers van inschrijving van de Polizei Gefängnis te Scheveningen	1942-1944: 1942 aug-1943 jun 1943 jun-1944 aug	2 delen

Tabel II: Archiefmateriaal betreffende de strafgevangenis/cellenbarakken aan de Pompstationsweg aanwezig in toegang 2.19.322 NRK Informatiebureau Eigen Archief, 1940-1944

Oud nummer	Omschrijving strafinstelling 's-Gravenhage 3.05.04	Periode	Inv.nr. in toegang Informatie bureau Eigen archief. 2.19.322
37	Register van inschrijving van de Untersuchungs- und Strafgefängnis te Scheveningen	1940 jun 12-1941 feb 05	2688
36	Register van inschrijving van de Untersuchungsgefängnis te Scheveningen (nrs. 1-1044).	1940 okt 26-1941 feb 14	2690
36	Register van inschrijving van de Strafgefängnis te Utrecht	1944 mei 15-1944 sep 04	2690
----	Register van inschrijving met vermelding van signalement, adres, datum van op transportstelling/ontslag van de Scheveningse Untersuchungs- und Strafgerichtgefängnis. 75	1940 okt-1944 dec	707-709, 710-717, 722-724, (kaartsysteem)
6	Register van namen van ontslagen en op transport gestelde gevangenen in de Untersuchungs- und Strafgefängnis te Scheveningen. 76	1941 jan 02-1943 feb 13	736
5	Register (Meldebuch) van namen van gevangenen, die verhoord zijn in de Scheveningse gevangenis. 77	1941 feb 03-1942 jul 18	735
12	Index op namen in de register van inschrijving van de Untersuchungsgefängnis te Scheveningen.	1940 okt-1942 mrt.	742

Oud nummer	Omschrijving strafinstelling 's-Gravenhage 3.05.04	Periode	Inv.nr. in toegang Informatie bureau Eigen archief. 2.19.322
10 en 35	Indices op namen in registers van inschrijving van de Untersuchungs- und Strafgefängnis te Scheveningen. 78	1940 okt-1942 mrt (nr.10), 1941 feb-1942 mrt (nr.35)	740, 2689
2 en 11	Lijst met namen van gevangenen; met vermelding van hun bezittingen, bij binnenkomst te Scheveningen.	1941 okt 21-1942 mrt 26 (nr.2), 1943 jun-1944 jul (nr. 11)	732, 741
35	Lijst met namen. (Besichtigingsbuch) van ontslagen en op transport gestelde gevangenen van de gevangenis te Scheveningen. 79	1944 mei-1944 aug.	743

PUBLICATIES

P. Allewijn, "De Sprang" officieel geopend, in: *Balans*, maandblad voor het gevangeniswezen en psychopatenzorg, le jrg. november 1970, Den Haag 1970.J.J.J. Beek, J. Folkerts en H. de Raad (eindredactie), *Inventaris van de archieven van de instelling van het gevangeniswezen in de provincie Groningen (1666)1670-1961 (1978)*. Groningen 1988.E.J. Besier, Het hvb voor volwassen mannen in Scheveningen, in: *Balans*, maandblad voor het gevangeniswezen en t.b.r.-stelling, 11e jrg. nr. 8, 1980, Den Haag 1980.J.W. Deknatel, Besonderes Strafgefängnis für Männer im Haag (Holland), in: *Illustrationswerk "Heil- und Pflgeanstalten für Psychisch Kranken"*, Halle A.S. 1914.R.J.F. van Drie, Gevangen voorouders. Onderzoek in negentiende-eeuwse gevangenisarchieven, in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie en het Iconografisch Bureau*, dl. 45 (1991), p. 207-248.N.P. van Egmond, *Inventaris van de archieven van het College van Regenten over en de directies van de gevangenis in Amsterdam, 1815-1978*, Haarlem 1987.J.W. Eggink, *De geschiedenis van het Nederlandse gevangeniswezen*, Assen 1958.Herman Franke, *Twee eeuwen gevangen. Misdaad en straf in Nederland*, Utrecht 1990.S.A.L. de Graaff, *Inventaris van de archieven van de toezichhoudende Colleges van de gevangenis en het Rijksopvoedingsgesticht in Alkmaar, 1811-1961*, Haarlem 1977.S. de Haan, *Inventaris van de archieven van de instellingen van het gevangeniswezen in Leeuwarden, Heerenveen en Sneek, 1812-1953*, Leeuwarden 1978.A. Hallema, *Geschiedenis van het gevangeniswezen, hoofdzakelijk in Nederland, 's-Gravenhage* 1958.W.B. Heins, *Inventarissen van de archieven van de toezichhoudende colleges op de strafinrichtingen te Utrecht, Amersfoort, Rhenen en Wijk bij Duurstede, 1811-1944*, Utrecht 1979.J.C. Herpel, De gevangenis bij het oude raadhuis aan de Groenmarkt te 's-Gravenhage, in: *Jaarboek Die Haghe* 1967, p. 19-48.L. de Jong, *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog*, deel 8, Eerste helft, (Wetenschappelijke Uitgave), Den Haag 1978.J.J. de Jongh, *Verzameling van wetten, decreten, besluiten, reglementen, instructiën en bepalingen betrekkelijk het gevangeniswezen in de Nederlanden*, deel I: 1791-1844. Leeuwarden 1846; deel II: 1844-1859, Leeuwarden 1860.G.G. Kalkoen, De gevangenpoort of voorpoort van den Hove, in: *Die Haghe. Bijdragen en Mededeelingen*, 's-Gravenhage 1906.P.M.J. Koek, Het 's-Gravenhaagsche tuchthuis, in: *Die Haghe. Bijdragen en Mededeelingen*, 's-Gravenhage 1903.Kort overzicht van de Geschiedenis der Gebouwen bij het Departement van Justitie in gebruik, met vermelding van de nummers der dossiers waarin de stukken zijn opgenomen, (uitgave: Departement van Justitie), z. pl. ['s-Gravenhage] 1912.M.A. Petersen, *Gedetineerden onder dak. Geschiedenis van het gevangeniswezen in Nederland, gezien van zijn behuizing*, [Leiden] 1978.R.M. de Raat, *Inventaris van de archieven van de strafinrichtingen in de provincie Overijssel*, Zwolle 1983.H. Rijksen, C. Kelk, M. Moerings, *Achter slot en*

grendel, Alphen aan den Rijn/Brussel 1980. H. Steensma, *Straffen door de eeuwen heen. De Beul, het tuchthuis en de gevangenis*, Harlingen 1981. A. Versteeg, *Inventaris van de archieven van de strafinstellingen te Rotterdam, (1814) 1839-1975 (1985)*, 's-Gravenhage 1991. *Verzameling van wetten, besluiten en voorschriften betreffende het gevangeniswezen, 1860-1940*. R.H.J. de Vries, *Schetsen uit de strafgevangenis*, in: *Balans*, maandblad voor het gevangeniswezen en psychopatenzorg, 5e jrg. nr. 1, Den Haag 1974. E.P. Weber, *Gedenkboek van het Oranjehotel, celmuren spreken, gevangenen getuigen*, Rotterdam 1946.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I COMMISSIE VAN ADMINISTRATIE, RESPECTIEVELIJK HET COLLEGE VAN REGENTEN OVER DE STRAFINSTELLINGEN TE 'S-GRAVENHAGE, 1814-1942.

A ALGEMEEN.

1 NOTULEN.

- 1-22** Registers van notulen van vergaderingen.
1814-1934 21 delen en 1 omslag
1	1814 mei 9 - 1828 feb 1
2	1828 feb 28 - 1834 dec 3
3	1835 jan 7 - 1847 sep 1
4	1847 okt 6 - 1857 mrt 10
5	1857 apr 1 - 1870 dec 7
6	1871 jan 4 - 1877 sep 24
7	1877 nov 9 - 1886 aug 26
8	1886 sep 11 - 1888 dec 22
9	1889 jan 5 - 1891 dec 19
10	1892 jan 2 - 1893 dec 30
11	1894 jan 13 - 1895 dec 28
12	1896 jan 11 - 1897 dec 22
13	1898 jan 7 - 1899 dec 23
14	1900 jan 6 - 1900 dec 21, 1 omslag
15	1901 jan 5 - 1905 dec 16
16	1906 jan 13 - 1908 dec 12
17	1909 jan 9 - 1911 dec 23
18	1912 jan 6 - 1914 apr 25
19	1914 mei 9 - 1916 jun 3
20	1916 jun 17 - 1919 feb 8
21	1919 feb 22 - 1923 dec 8
22	1924 jan 5 - 1934 jun 23
- 23** Notulen van vergaderingen; minuten.
1823-1849 1 pak

2 CORRESPONDENTIE.

- 24-80** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken.
1814-1885, 1903-1927, 1929-1937 en 1939-1940 42 pakken en 15 omslagen
Vanaf 1875 zijn ingekomen stukken doorlopend genummerd. Men zij erop bedacht dat uit deze serie vanaf het jaar 1850 bescheiden zijn vernietigd. Vanaf 1880 zijn ingekomen stukken per jaar genummerd. Zie inv.nrs. 82-90
24	1814-1823
25	1824-1826
26	1827-1829
27	1830-1831
28	1832
29	1833-1834
30	1835-1837

31	1838-1839, 1 omslag
32	1840-1841
33	1842-1844
34	1845-1847
35	1848-1849
36	1850-1852
37	1853-1854
38	1855-1856
39	1857, 1 omslag
40	1858-1859
41	1860-1861
42	1862-1863
43	1864-1867
44	1868-1870
45	1871-1873
46	1874-1875
47	1876
48	1877-1878
49	1879-1880
50	1881-1882, 1 omslag
51	1883-1885
52	1903-1904
53	1905, 1 omslag
54	1906
55	1907-1908
56	1909, 1 omslag
57	1910, 1 omslag
58	1911
59	1912
60	1913, 1 omslag
61	1914, 1 omslag
62	1915, 1 omslag
63	1916, 1 omslag
64	1917, 1 omslag
65	1918, 1 omslag
66	1919
67	1920
68	1921
69	1922
70	1923
71	1924, 1 omslag
72	1925
73	1926
74	1927, 1 omslag
75	1929-1930
76	1931-1932
77	1933-1934
78	1935
79	1936-1937
80	1939-1940

Index op ingekomen stukken.
1833-1878

Er is op de volgende onderwerpen gerubriceerd:
– aanbesteding

1 omslag

- aanstelling of ontslag van ambtenaren
- afslag of ontslag van confinement
- arbeid
- declaraties
- diversen
- gebouwen
- gedetineerden
- geneeskundige dienst
- klachten
- kleding-, liggingsstukken en wapens
- meubilair
- personeel
- sollicitaties
- tractementen
- verpleging

- 82-90** Agenda's van ingekomen stukken.
1875-1897 en 1900-1937 1 omslag en 8 delen
- 82** 1875 - 1897 dec 31 1900 jan 2 - dec 31, 1 omslag
- 83** 1901 jan 4 - 1908 dec 31
- 84** 1909 jan 1 - 1913 nov 17
- 85** 1913 nov 17 - 1916 sep 27
- 86** 1916 sep 27 - 1919 mei 6
- 87** 1919 mei 6 - 1922 aug 17
- 88** 1922 aug 17 - 1926 jun 9
- 89** 1926 jun 10 - 1931 feb 28
- 90** 1931 mrt 2 - 1937 nov 24
- 91** Kopieboek van uitgaande brieven.
1814-1832 1 deel
- 92-113** Agenda's van uitgaande stukken.
1832-1936 10 banden, 11 delen en 1 omslag
Doordat vanaf inv.nr. 95 ook brieven werden afgeschreven of ingevoegd, krijgen de agenda's steeds meer het karakter van brievenboeken
- 92** 1832-1857, 1 band
- 93** 1858 - 1874 mrt 31, 1 band
- 94** 1874 apr 2 - 1878 jan 26, 1 band
- 95** 1878 jan 26 - 1886 aug 31, 1 band
- 96** 1886 sep 1 - 1888, 1 band
- 97** 1889-1891, 1 band
- 98** 1892-1893, 1 band
- 99** 1894-1895, 1 band
- 100** 1896-1897, 1 band
- 101** 1898-1899, 1 band
- 102** 1900, 1 omslag
- 103** 1901-1905
- 104** 1906-1908
- 105** 1909-1911
- 106** 1912 - 1913 dec 17
- 107** 1913 dec 17 - 1915 dec 18
- 108** 1915 dec 18 - 1917 sep 18
- 109** 1917 sep 18 - 1919 jun 4
- 110** 1919 jun 5 - 1921 jul 19
- 111** 1921 jul 21 - 1925 mei 14
- 112** 1925 mei 15 - 1929 apr 17
- 113** 1929 apr 18 - 1936

3 JAARVERSLAGEN.

Zie ook inv.nrs. 320, 321, 522, 523 en 836

- 114** Jaarverslagen, opgemaakt door de Commissie van Administratie, betreffende het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1837, 1845, 1849, 1851-1855, 1857-1858 en 1860-1886 1 pak
- 115** Jaarverslagen, opgemaakt door het College van Regenten, betreffende de Strafgevangenis.
1886-1900 en 1903-1926 1 pak
Vanaf 1928 zijn de jaarverslagen van de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis in één jaarverslag gecombineerd. Zie voor de latere jaren inv.nr. 117
Van de jaren 1888-1898, 1900-1904 en 1926 ook verslagen van het onderwijs en de bibliotheek
- 116** Jaarverslagen, opgemaakt door het College van Regenten, betreffende het Huis van Bewaring.
1887-1926, 1928-1936 en 1938-1940 1 pak
Van de jaren 1892-1894, 1896, 1903, 1925, 1929-1930, 1931-1932, 1933-1934, 1938-1939, 1939-1940 ook jaarverslagen over het onderwijs en de bibliotheek
- 117** Jaarverslagen, opgemaakt door het College van Regenten, betreffende de Bijzondere Strafgevangenis.
1912-1921, 1923-1926, 1928-1936, 1938 en 1939 1 pak
Vanaf 1928 zijn de jaarverslagen van de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis in één jaarverslag gecombineerd. Zie voor de vroegere jaarverslagen van de Strafgevangenis inv.nr. 115
Van de jaren 1928, 1930-1933, 1935, 1936, 1938 en 1939 ook jaarverslagen over het onderwijs en de bibliotheek in de Strafgevangenis
Van de jaren 1931-1934, 1936 en 1938 ook jaarverslagen over de Arbeid in de Strafgevangenis
In de jaarverslagen van de Bijzondere Strafgevangenis van 1919-1921 ook gegevens over de Cellenbarak
Van de jaren 1924-1925, 1925-1926, 1926-1927, 1928-1929, 1929-1930-1936-1937, 1938-1939, 1939-1940 ook jaarverslagen over het onderwijs en de bibliotheek in de Bijzondere Strafgevangenis
- 118** Jaarverslag, opgemaakt ten behoeve van het College van Regenten, betreffende de Hulpgevangenis voor Militairen; met bijlagen.
1922 1 stuk

B BIJZONDER.**1 REORGANISATIE.**

- 119** Stukken betreffende plannen tot samenvoeging van de directie over de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis, het vereenvoudigen van de administratie en het onderbrengen van de Hulpgevangenis voor Militairen in de Bijzondere Strafgevangenis.
1923-1924 1 omslag
- 120** Beschikking van de secretaris-generaal van het Departement van Justitie tot verlaging van de abonnementsgelden op periodieken voor het College van Regenten wegens reorganisatie van hun taken; doorslag.
1942 1 stuk

2 REGLEMENTERING.

Zie ook inv.nrs. 156-160 en 324-332

- 121** "Order-boek" van de conciërge van het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, houdende bepalingen van de Commissie van Administratie voor de directeur, het personeel en gevangenen.
1831-1873 1 deel
- 122** Instructies voor de conciërge/cipier en de bewaarders van het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering; concepten.
1834 en 1839 1 omslag
- 123** Brandreglement voor het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1844 1 katern en 1 stuk
- 124** Reglement van orde en tucht voor gedetineerden in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, gedrukt.
1851; 1871 1 stuk
- 125** Reglement betreffende het gebruik van de kantine voor gedetineerden onder 18 jaar in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1861 1 stuk
- 126** Reglement voor de bewoning van een tweetal tot het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering behorende bewaardershuizen; minuut en afschrift.
1873 2 stukken
- 127** Reglement voor de dienst in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, authentiek afschrift en gedrukt.
1880 1 deel en 1 stuk
- 128** Instructie voor de schrijver, bewaarders, bewaarster, boodschappenloper en de barbier van het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering; afschrift en uittreksel.
1881 1 stuk
- 129** Reglement van orde voor de Commissie van Administratie over het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering; minuut en afschrift.
1881 2 stukken
- 130** Instructies voor het College van Regenten inzake regeling en verdeling van hun werkzaamheden.
1888, 1926 en 1939 1 deel, 1 stuk en 2 katernen
Instructie van 1888 gewijzigd in 1892
- 3 GEBOUWEN.**
Zie ook inv.nr. 126
- 131** Stukken betreffende een nieuw in te richten wachthuis voor militairen bij het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1856, 1858 en 1859 1 omslag
- 132** Stukken betreffende het invoeren van gasverlichting in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering; met retroacta.
1855, 1856 en 1858, 1861 1 omslag
- 133** Stukken betreffende de verlenging van een overeenkomst van de Commissie van

Administratie met de directie van de Haagse gasfabriek over gasverlichting in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1866 en 1874 1 omslag

134 Stukken betreffende de brandgevaarlijkheid van de onder beheer van het College van Regenten staande strafinstellingen.
1894 2 stukken

135 Bestek en voorwaarden voor de verbouwing van het voormalige paleis van wijlen prins Hendrik aan de Korte Voorhout tot gerechtshof en arrondissementsrechtbank en de bouw van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat; met bijlagen.
1900 1 omslag

136 Plattegrond van de Strafgevangenis aan de Pompstationsweg.
1900 1 stuk

137 Bestek en voorwaarden voor de bouw van drie woningen voor ambtenaren bij de Strafgevangenis en voor het gedeeltelijk vernieuwen van de bestrating aan de Pompstationsweg ten behoeve van de Bijzondere Gevangenis, met tekening.
1914 1 katern en 2 stukken

138 Bestek en voorwaarden voor de bouw van een cellenbarak voor 501 gedetineerden bij de Bijzondere Strafgevangenis.
1918 1 katern en 1 stuk

4 HULPMIDDELEN.

139 Stukken betreffende de invoering van een cellulair rijtuig.
1861-1862 1 omslag

5 PERSONEEL.

Zie ook inv.nrs. 121, 126 en 128

A SOLLICITATIE EN BENOEMING.

Zie ook inv.nr. 142

140 Stukken betreffende de aanstelling en het functioneren van de Provoost-Geweldige A. van Beekom; met een bijlage.
1828, 1848 en 1854 1 omslag

141 Stukken betreffende de vervulling van de vacature van eerste geneesheer bij de Bijzondere Strafgevangenis, wegens het overlijden van J.M.A. Gevers Leuven.
1924 1 omslag

B FUNCTIONERING EN ONTSLAG.

Zie ook inv.nr. 140

142 Stukken betreffende de loopbaan en de financiering van onderwijzer W.L. van Bijlevelt en het toezicht op het onderwijs aan gedetineerden in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1857, 1860, 1861, 1863-1865 en 1875 1 omslag

143 "Conduitestaten", staten van beoordeling van het personeel van het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.

- 1863-1873 1 omslag
- 144** Notulen van de vergaderingen van de Commissie van Administratie betreffende het gemis aan liggingsstukken en aan werk en notulen van de buitengewone vergaderingen over de handelingen van de geneesheer I.J.G. Rotte en de voorzieningen in de daardoor ontstane vacature.
1883 en 1891 1 omslag
- 145** "Conduitestaten", staten van beoordeling van het personeel van de Strafgevangenis.
1887 en 1898-1926 1 pak
Van de jaren 1924 en 1926 ook een conduitestaat van personeel van de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis
Vanaf 1928 zijn de conduitestaaten van de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis gecombineerd. Zie voor latere jaren inv.nr. 147
- 146** "Conduitestaten", staten van beoordeling van het personeel van het Huis van Bewaring.
1900-1926, 1928-1936, 1938 en 1939 1 pak
- 147** "Conduitestaten", staten van beoordeling van het personeel van de Bijzondere Strafgevangenis.
1912-1926, 1928-1936, 1938 en 1939 1 omslag
Vanaf 1928 zijn de conduitestaaten van de Strafgevangenis en de Bijzondere Strafgevangenis gecombineerd. Zie voor eerder conduitestaaten van de Strafgevangenis inv.nr. 145
In de jaren 1928 en 1930-1933 waren er afzonderlijke staten van beambten en ambtenaren van de Strafgevangenissen
Van het jaar 1922 ook een conduitestaat van het personeel van de Hulp-gevangenis voor Militairen
- 148** Stukken betreffende geschillen tussen de leden van het College van Regenten en hun medelid, ds. A. van der Heide, over zijn eigenmachtige optreden in verschillende zaken; met bijlagen.
1935 en 1936, 1937 1 omslag
- 6 GEDETINEERDEN.**
Zie ook inv.nrs. 123 en 124
- A VERZORGING.**
- 149** Stukken betreffende leveranties van benodigdheden tot onderhoud van de gedetineerden in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.
1841-1847, 1849-1855 en 1857 1 pak
- B ORDE EN TUCHTHANDHAVING.**
- 150** Stukken betreffende de medeplichtigheid van de conciërge J. Harthoorn aan de ontsnapping van graaf Willem Gustav Frederic Bentinck.
1833-1834 1 omslag
- 151** Stukken betreffende het opnemen van de gedetineerde Hendrik Strikker, die krankzinnigheid bleek te hebben gefingeerd, in een geneeskundig krankzinnigengesticht.
1870 1 omslag
- 152** Rapport van de directeur van de Strafgevangenis naar aanleiding van een circulaire

van de Minister van Justitie omtrent het plaatsen van cellulair opgesloten in een beperkte gemeenschap en de mogelijkheid tot uitvoering daarvan.

1929

1 omslag

C OVERIGE ZAKEN BETREFFENDE GEDETINEERDEN.**153**

Verslag van de inspecteur van de gevangenen inzake zijn bezoek aan het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering te 's-Gravenhage; met bijlagen.

1856

1 omslag

154

Stukken betreffende pogingen tot en het instellen van een Damescomité van het Nederlandsch Genootschap tot zedelijke verbetering der gedetineerden inzake het bezoeken van de vrouwelijke gevangenen en gedetineerden in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering.

1858-1860 en 1863

1 omslag

155

Reglement voor het Dames-Comité tot het bezoeken der vrouwelijke gevangenen en gedetineerden in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering te 's-Gravenhage.

1877

1 stuk

II DIRECTEUR VAN DE STRAFINSTELLINGEN AAN DE PRINSEGRACHT, 1882-1902.**A REGLEMENTERING.**

- 156** Huishoudelijk reglement voor het Huis van Bewaring.
1887 2 delen
- 157** Instructie voor de portiersdienst door een bewaker-portier in het Huis van
Bewaring; minuut en afschrift.
1888 1 stuk
- 158** Brief aan de Minister van Justitie inzake de diensttijden van de bewaarders van het
Huis van Bewaring; met de dienstregeling van 1888 als bijlage.
1891 2 stukken
- 159** Instructies voor de suppoosten van het Huis van Bewaring.
1892 1 katern
- 160** Huishoudelijk reglement voor het Huis van Bewaring.
1936 1 katern

B GEDETINEERDEN.**1 ALGEMENE REGISTRATIE.****A REGISTERS.****1 Huis van Bewaring.**

- 161-176** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 1).
1882-1887 16 delen
- 161** nrs. 1 - 600, 1882 mrt 25 - 1882 aug 5
- 162** nrs. 1 - 600, 1882 aug 5 - 1882 dec 23
- 163** nrs. 1 - 600, 1882 dec 23 - 1883 apr 4
- 164** nrs. 1 - 600, 1883 apr 6 - 1883 jul 3
- 165** nrs. 1 - 600, 1883 jul 4 - 1883 nov 12
- 166** nrs. 1 - 600, 1883 nov 12 - 1884 apr 1
- 167** nrs. 1 - 600, 1884 apr 2 - 1884 aug 14
- 168** nrs. 1 - 600, 1884 aug 15 - 1884 dec 24
- 169** nrs. 1 - 600, 1884 dec 24 - 1885 mei 19
- 170** nrs. 1 - 600, 1885 mei 19 - 1885 sep 19
- 171** nrs. 1 - 600, 1885 sep 19 - 1886 feb 2
- 172** nrs. 1 - 600, 1886 feb 2 - 1886 jun 30
- 173** nrs. 1 - 600, 1886 jun 30 - 1886 dec 2
- 174** nrs. 1 - 600, 1886 dec 3 - 1887 apr 30
- 175** nrs. 601 - 1200, 1887 apr 30 - 1887 aug 21
- 176** nrs. 1201 - 1757, 1887 aug 22 - 1887 dec 31
- 177-179** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 1).
1886-1887 3 delen
1. Inv.nr.177 overgenomen van register van inschrijving (model 2) van het Huis van Arrest
 2. Inv.nr.178 overgebracht naar register van inschrijving (model 2)
 3. Inv.nr. 179 overgenomen van register van inschrijving (model 5) van de Strafgevangenis

- 177** nrs. 1 - 456, 1886 okt 22 - 1887 dec 26
178 nrs. 1 - 537, 1886 okt 23 - 1887 dec 26
179 nrs. 1 - 5, 1886 nov 6 - 1887 apr 12

180 "Register van inschrijving", met gegevens over gegijzelden wegens schulden (model 6), (nrs. 1 - 41).
 1884-1887 1 deel

181-234, 529

"Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
 1888-1902 54 delen

Zie voor een toegang op de inv.nrs. 227-234: inv.nrs. 275 en 762

- 181** nrs. 1 - 714, 1888 jan 2 - 1888 mei 17
182 nrs. 715 - 1428, 1888 mei 17 - 1888 okt 18
183 nrs. 1429 - 2142, 1888 okt 19 - 1889 mrt 31
184 nrs. 2143 - 2856, 1889 apr 1 - 1889 aug 22
185 nrs. 2857 - 3570, 1889 aug 23 - 1890 jan 7
186 nrs. 3571 - 4284, 1890 jan 7 - 1890 mei 6
187 nrs. 3571 - 4260, 1890 mei 6 - 1890 aug 2
188 nrs. 4261 - 5070, 1890 aug 2 - 1890 nov 12
189 nrs. 5071 - 5099, 6000 - 6099, 7000 - 7099, 8000 - 8099, 9000 - 9386, 1890 nov 12 - 1891 feb 21
190 nrs. 9387 - 10093, 1891 feb 21 - 1891 mei 23
 De eerste twee bladzijden (nrs. 9387-9398) zijn dichtgeplakt
191 nrs. 1 - 788, 1891 mei 23 - 1891 aug 1
192 nrs. 789 - 1520, 1891 aug 1 - 1891 okt 27
193 nrs. 1521 - 2210, 1891 okt 28 - 1892 jan 16
194 nrs. 1 - 714, 1892 jan 16 - 1892 apr 24
195 nrs. 715 - 1428, 1892 apr 25 - 1892 jul 1
196 nrs. 1429 - 2142, 1892 jul 1 - 1892 sep 23
197 nrs. 2143 - 2856, 1892 sep 23 - 1892 dec 23
198 nrs. 2857 - 3570, 1892 dec 23 - 1893 mrt 27
199 nrs. 3571 - 4284, 1892 mrt 27 - 1893 jun 26
200 nrs. 1 - 714, 1893 jun 26 - 1893 sep 11
201 nrs. 715 - 1428, 1893 sep 11 - 1893 dec 2
202 nrs. 1429 - 2142, 1893 dec 2 - 1894 mrt 3
203 nrs. 2143 - 2844, 1894 mrt 3 - 1894 jun 6
204 nrs. 2845 - 3558, 1894 jun 6 - 1894 aug 26
205 nrs. 3559 - 4272, 1894 aug 26 - 1894 dec 7
206 nrs. 4273 - 4986, 1894 dec 18 - 1895 feb 27
207 nrs. 1 - 714, 1895 feb 27 - 1895 jun 11
208 nrs. 715 - 1428, 1895 jun 12 - 1895 sep 6
209 nrs. 1429 - 2142, 1895 sep 6 - 1895 dec 6
210 nrs. 2143 - 2856, 1895 dec 6 - 1896 feb 27
211 nrs. 2857 - 3570, 1896 feb 27 - 1896 jun 4
212 nrs. 3571 - 4284, 1896 jun 4 - 1896 sep 17
213 nrs. 4285 - 5010, 1896 sep 17 - 1896 dec 14
214 nrs. 1 - 714, 1896 dec 14 - 1897 feb 24
215 nrs. 715 - 1416, 1897 feb 25 - 1897 mei 21
216 nrs. 1417 - 2130, 1897 mei 21 - 1897 aug 21
217 nrs. 2131 - 2964, 1897 aug 21 - 1897 nov 30
218 nrs. 2965 - 3798, 1897 nov 30 - 1898 feb 25
219 nrs. 3799 - 4608, 1898 feb 25 - 1898 mei 22
220 nrs. 4609 - 5322, 1898 mei 22 - 1898 aug 16
221 nrs. 1 - 762, 1898 aug 16 - 1898 dec 4

222	nrs. 763 - 1476, 1898 dec 4 - 1899 feb 11
223	nrs. 1477 - 2190, 1899 feb 11 - 1899 mei 5
224	nrs. 2191 - 3024, 1899 mei 5 - 1899 aug 14
225	nrs. 3025 - 3738, 1899 aug 14 - 1899 nov 10
226	nrs. 3739 - 4452, 1899 nov 10 - 1900 jan 17
227	nrs. 1 - 714, 1900 jan 17 - 1900 mrt 25
228	nrs. 715 - 1418, 1900 mrt 25 - 1900 jun 17
229	nrs. 1419 - 2142, 1900 jun 17 - 1900 nov 10
230	nrs. 2143 - 2868, 1900 nov 10 - 1901 feb 19
231	nrs. 2869 - 3582, 1901 feb 19 - 1901 jun 6
232	nrs. 1 - 714, 1901 jun 6 - 1901 nov 3
233	nrs. 715 - 1440, 1901 nov 3 - 1902 jan 25
234	nrs. 1441 - 2154, 1902 jan 25 - 1902 mei 2
529	nrs. 2155 - 2868, 1902 mei 2 - 1902 sep 23

Vanaf 1 juli 1902 voortgezet als register van inschrijving van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat.

235	"Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B), (nrs. 1 - 57). 1888-1902	1 deel
------------	---	--------

Ingeschreven uit het register van inschrijving (model A) van de Strafgevangenis

236-258, 640

	"Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C). 1888-1902	23 delen
--	--	----------

Zie voor toegang op de inv.nrs. 257 en 258: inv.nr. 275

236	nrs. 1 - 595, 1888 jan 2 - 1889 feb 20
237	nrs. 596 - 1200, 1889 feb 20 - 1889 okt 17
238	nrs. 1201 - 1795, 1889 okt 18 - 1890 jul 14
239	nrs. 1796 - 2390, 1890 jul 14 - 1891 mrt 7
240	nrs. 2391 - 2985, 1891 mrt 7 - 1891 aug 20
241	nrs. 2986 - 3100, 4000 - 4099, 5000 - 5099, 6000 - 6099, 7000 - 7179, 1891 aug 20 - 1892 jan 26
242	nrs. 1 - 595, 1892 jan 27 - 1892 jul 2
243	nrs. 596 - 1210, 1892 jul 2 - 1892 nov 24
244	nrs. 1211 - 1825, 1892 nov 24 - 1893 jun 22
245	nrs. 1 - 595, 1893 jun 22 - 1893 okt 22
246	nrs. 596 - 1190, 1893 okt 22 - 1894 jun 4
247	nrs. 1191 - 1785, 1894 jun 4 - 1894 nov 12
248	nrs. 1786 - 2400, 1894 nov 12 - 1895 jul 26
249	nrs. 1 - 615, 1895 jul 26 - 1896 mrt 15
250	nrs. 616 - 1220, 1896 mrt 15 - 1896 sep 16
251	nrs. 1221 - 1765, 1896 sep 16 - 1897 mei 2
252	nrs. 1766 - 2370, 1897 mei 2 - 1897 okt 25
253	nrs. 1 - 595, 1897 okt 25 - 1898 jun 9
254	nrs. 596 - 1210, 1898 jun 16 - 1898 dec 21
255	nrs. 1211 - 1805, 1898 dec 21 - 1899 jun 10
256	nrs. 1806 - 2390, 1899 jun 11 - 1899 okt 31
257	nrs. 1 - 595, 1899 okt 31 - 1900 mei 15
258	nrs. 596 - 1210, 1900 mei 15 - 1901 sep 5
640	nrs. 1 - 702, 1901 sep 6 - 1903 jun 26

Vanaf 1 juli 1902 voortgezet als register van inschrijving van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat.

2 Huis van Arrest.

- 259-263** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 2).
1882-1887 5 delen
- 259** nrs. 1 - 600, 1882 jul 7 - 1883 aug 19
260 nrs. 1 - 600, 1883 aug 21 - 1884 nov 23
261 nrs. 1 - 618, 1884 nov 23 - 1886 jan 8
262 nrs. 1 - 600, 1886 jan 8 - 1887 apr 15
263 nrs. 601 - 950, 1887 apr 15 - 1887 dec 30
- 264** "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 2), (nrs. 1 - 64).
1886-1887 1 deel
De inschrijvingen zijn gedeeltelijk overgebracht naar register van inschrijving (model 5) van de Strafgevangenis. Zie inv.nr. 274

3 Provoosthuis.

- 265-266** "Registers van inschrijving", met gegevens over militaire gedetineerden (model 3).
1884-1887 2 delen
- 265** nrs. 1 - 551, 1884 jan 28 - 1887 dec 28
266 nrs. 1 - 195, 1886 aug 25 - 1887 dec 23

4 Huis van Justitie.

- 267** "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 4), (nrs. 1 - 342).
1882-1887 1 deel

5 Strafgevangenis.

- 268-273** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model 5).
1882-1887 6 delen
- 268** nrs. 1 - 600, 1882 mei 8 - 1883 jun 11
269 nrs. 1 - 600, 1883 jun 11 - 1884 mei 31
270 nrs. 1 - 600, 1884 mei 31 - 1885 aug 9
271 nrs. 1 - 600, 1885 aug 9 - 1886 aug 22
272 nrs. 1 - 600, 1886 aug 28 - 1887 jul 13
273 nrs. 601 - 853, 1887 jul 14 - 1887 dec 31
- 274** "Register van inschrijving," met gegevens over gedetineerden (model 5), (nrs. 1 - 600).
1886-1887 1 deel
Overgenomen van register van inschrijving (model 2) van het Huis van Arrest. Zie inv.nr. 264
De inschrijvingen zijn gedeeltelijk overgebracht naar het register van het Huis van Bewaring (model 1)
Groot gedeelte betrefl inschrijvingen van gedetineerden, die hun straf preventief hebben ondergaan
Enkele inschrijvingen van gedetineerden, die in een andere strafinstelling te 's-Gravenhage hun straf hebben uitgezeten

B INDICES.

- 275** Index op de namen in de registers van inschrijving, (model B en C).

1900-1901

1 deel

762

Index op de namen in de registers van inschrijving.

1901-1903

Vanaf 1 juli 1902 voortgezet als index van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat.

2 BIJZONDERE REGISTRATIE.

824

Register van in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, het Huis van Bewaring aan de Prinsegracht en het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat overleden gedetineerden.

1860-1920

825

Register van aantekeningen van bijzondere voorvallen.

1888-1912

Vanaf 1 juli 1902 voortgezet als register van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat.

830

Register van inschrijving van kinderen, die samen met hun moeder in het Huis van Bewaring werden opgenomen (model 10).

1888-1965

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

Vanaf 1 juli 1902 voortgezet als register van inschrijving van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat.

III DIRECTEUR VAN DE STRAFINSTELLINGEN AAN DE POMPSTATIONSWEG, 1887-1976.

A ALGEMEEN.

1 NOTULEN.

- 276** Notulen van vergaderingen van de directie met de "Kontaktgroep van gedetineerden" van de Strafgevangenis I; met bijlagen.
1969-1973 1 pak
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
Hierin ook klad-notulen van de vergaderingen van de directie van februari-augustus 1971

2 CORRESPONDENTIE.

A STRAFGEVANGENIS.

- 277** Agenda van ingekomen stukken.
1970-1975 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)
- 278-279** Agenda's van ingekomen en daarop uitgegane stukken.
1971-1976 2 delen
- 278** 1971 sep 14 - 1973 apr 17
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 279** 1974 mei 16 - 1976 okt 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)
- 280-286** Kopieboeken van uitgaande brieven van de directeur van de Bijzondere Strafgevangenis, genummerd C; met indices. 19 delen
1903-1907, 1913-1914, 1919-1922 en 1924
1. Met hiaten
 2. Inv.nr. 286 heeft geen index
- 280** 1903 jan 3 - 1904 mei 9
- 281** 1906 mrt 5 - 1907 dec 30
- 282** 1913 sep 20 - 1914 nov 9
- 283** 1919 dec 5 - 1920 okt 11
- 284** 1920 okt 12 - 1921 sep 6
- 285** 1921 sep 7 - 1922 dec 8
- 286** 1924 jan 24 - 1924 okt 24
- 287-297** Kopieboeken van de Strafgevangenis, betreffende de arbeid der gevangenen, genummerd A; met indices. 11 delen
1908-1920 en 1922-1923
- 287** 1908 jan 1 - 1910 jul 16
- 288** 1910 jul 16 - 1911 jul 11
- 289** 1912 mei 4 - 1913 mrt 7
- 290** 1913 mrt 10 - 1914 apr 8
- 291** 1914 mrt 1 - 1915 feb 15
- 292** 1915 feb 16 - 1915 nov 30
- 293** 1916 jun 14 - 1917 mei 15
- 294** 1917 mei 12 - [1918] mei 28
- 295** 1919 mei 8 - 1920 feb 10
- 296** 1922 mrt 30 - 1923 feb 27

	297	1923 feb 26 - 1923 dec 18	
298-299		Kopieboeken van de directeur; met index. 1917-1919 en 1924	2 delen
	298	1917 dec 20 - 1919 dec 3	
	299	1924 jun 11 - 1924 okt 1	
300-304		Uitgaande brieven van de directeur; doorslagen. 1970-1975	5 pakken
	300	1970 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046	
	301	1971 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047	
	302	1972 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048	
	303	1973 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049	
	304	1974 jan 3 - mei 17, 1975 jan 11 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051	
305-306		Agenda's van uitgaande stukken. 1970-1975	2 delen
	305	1970 apr 8 - 1975 jan 7 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051	
	306	1975 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051	

B BIJZONDERE STRAFGEVANGENIS.

307-315		Kopieboeken van uitgaande brieven van de directeur; met indices. 1912-1913, 1915-1924 (1925 en 1927)	10 delen
	307	1912 dec 30 - 1913 sep 16	
	308	1915 jan 6 - 1915 okt 28	
	309	1915 nov 1 - 1916 aug 17	
	310	1916 aug 22 - 1917 jun 26	
	311	1917 jun 26 - 1918 apr 26	
	312	1919 aug 11 - 1920 sep 16	
	313	1920 sep 17 - 1921 jul 26	
	314	1922 jun 17 - 1923 mei 18	
	315	1924 feb 2 - 1924 okt 2 Hierin ook enkele brieven ingevoegd van 1925 en 1927	

316		Kopieboek van de directeur, betreffende het personeel; met index. 1913-1925	1 deel
------------	--	--	--------

C CELLENBARAK.

317-318		Kopieboeken van uitgaande brieven van de directeur. 1919-1922	2 delen
	317	1919 okt 13 - 1921 aug 8	
	318	1921 aug 11 - 1922 jun 1	

D HUIS VAN BEWARING "DE OOSTHOEK".

319		Correspondentie van de directeur.	
------------	--	-----------------------------------	--

1966-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#) 1 pak

3 JAARVERSLAGEN.

320 Jaarverslagen betreffende de Centrale Penitentiaire Inrichting.
1953-1958
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#) 1 omslag

321 Jaarverslagen betreffende de Strafgevangenis.
1962-1977
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2053](#)
1968 en 1974 ontbreken 3 omslagen

B BIJZONDER.

1 ORGANISATIE.

322 Stukken betreffende contacten van gedetineerden van de Strafgevangenis met
personen en instanties van buiten het gesticht.
1972
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#) 1 omslag

323 Stukken betreffende correspondentie van gedetineerden in het algemeen en
censuur daarop.
1967-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#) 1 omslag

2 REGLEMENTERING.

324 Huishoudelijk reglement voor de dienst in de Cellulaire Gevangenissen te
Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Groningen, Arnhem, 's-Gravenhage en Breda.
1884 1 deel

325 Huishoudelijk reglement voor de Strafgevangenis, voorlopig tevens Hulphuis van
Bewaring.
1887 1 deel

326 Instructie voor de bewaarders van de Strafgevangenis.
1888 1 stuk

327 Instructies voor de suppoosten in de Strafgevangenis (tevens Hulphuis van
Bewaring).
1892 1 katern

328 Huishoudelijk reglement voor de Bijzondere Strafgevangenis.
1912 1 deel

329 Huishoudelijk reglement voor de Strafgevangenis en de Bijzondere
Strafgevangenis; met een bijlage.
z.j. [1920] en 1938 3 stukken en 1 katern

330 Instructie voor de huismeesters van de [Strafgevangenis].
1951
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#) 1 stuk

- 331** Instructies voor het personeel van de Strafgevangenis.
1957, 1960, 1966 en 1970 1 deel, 1 katern en 2 omslagen
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 332** Huishoudelijk reglement voor de Gevangenis I.
1962 1 katern
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
- 3 GEBOUWEN.**
- 333** Tekeningen betreffende de bouw en de inrichting van cellen in de Bijzondere
Strafgevangenis.
1949-1950 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2026](#)
Genummerd als bijlagen
- 334** Tekeningen bij het bestek voor de nieuw te bouwen B-vleugel van de
Strafgevangenis.
1970 8 stukken
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 4 PERSONEEL.**
- A ALGEMEEN.**
- 335** Notulen van vergaderingen van de dienstcommissie van de Strafgevangenis.
1963, 1965, 1967 en 1969-1973 1 pak
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 336** Stukken betreffende activiteiten van de personeelscommissie van de
Strafgevangenis.
1969-1972 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)
- B OVERIGE ZAKEN BETREFFENDE HET PERSONEEL.**
- 337** Personeelsdossiers.
1950-1972 1 pak
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)
- 338** Rapporten inzake een onderzoek door het Ministerie van Justitie naar het
functioneren van de comptabele- en arbeidsadministratie; met bijlagen.
1966-1968 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2044](#)
- 339** Stukken betreffende de dienst van de Strafgevangenis.
1967-1974 1 omslag
- 340** Register van meldingen van de torenwacht van de Strafgevangenis.
1970-1971 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)

5 GEDETINEERDEN.**A REGISTRATIE.****1 Algemene registratie.****a Registers.****1 Strafgevangenis.****341-396**"Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A).
1888-1942 en 1945-1975

56 delen

1. Met ingeplakte bewijzen van overname

2. Zie voor toegang op de inv.nrs. 348-351, 381-388 en 395-396: inv.nrs. 479-482

341	nrs. 1 - 714, 1888 jan 2 - 1889 feb 5
342	nrs. 715 - 1428, 1889 feb 8 - 1890 feb 24
343	nrs. 1429 - 2142, 1890 feb 24 - 1891 mei 20
344	nrs. 2143 - 2856, 1891 mei 22 - 1892 okt 27
345	nrs. 2857 - 3570, 1892 okt 27 - 1894 feb 7
346	nrs. 3571 - 4284, 1894 feb 7 - 1895 mrt 15
347	nrs. 4285 - 4985, 1895 mrt 16 - 1896 jun 19
348	nrs. 4986 - 5710, 1896 jun 19 - 1897 okt 11
349	nrs. 5711 - 6436, 1897 okt 11 - 1899 jan 3
350	nrs. 6437 - 7147, 1899 jan 3 - 1900 apr 18
351	nrs. 7148 - 7872, 1900 apr 18 - 1901 jul 22
352	nrs. 7873 - 8598, 1901 jul 22 - 1902 sep 23
353	nrs. 8599 - 9344, 1902 sep 26 - 1903 dec 15
354	nrs. 9345 - 10000, 1 - 38, 1903 dec 15 - 1905 jan 23
355	nrs. 39 - 752, 1905 jan 24 - 1906 jul 5
356	nrs. 753 - 1454, 1906 jul 5 - 1907 nov 26
357	nrs. 1455 - 2174, 1907 dec 2 - 1909 jan 20
358	nrs. 2175 - 2912, 1909 jan 20 - 1910 apr 5
359	nrs. 2913 - 3650, 1910 apr 6 - 1911 jun 21
360	nrs. 3651 - 4376, 1911 jun 21 - 1912 nov 13
361	nrs. 4377 - 5102, 1912 nov 15 - 1914 mrt 18
362	nrs. 5103 - 5834, 1914 mrt 18 - 1915 sep 2
363	nrs. 5835 - 6572, 1915 sep 3 - 1916 nov 11
364	nrs. 6573 - 7310, 1916 nov 11 - 1918 jun 28
365	nrs. 7311 - 8048, 1918 jun 29 - 1920 jun 3
366	nrs. 8049 - 8786, 1920 jun 3 - 1922 jun 20
367	nrs. 8787 - 9524, 1922 jun 20 - 1923 dec 24
368	nrs. 9525 - 10000, 1 - 262, 1923 dec 24 - 1925 apr 23
369	nrs. 263 - 1000, 1925 apr 24 - 1926 nov 11
370	nrs. 1001 - 1726, 1926 nov 12 - 1928 mrt 13
371	nrs. 1727 - 2463, 1928 mrt 14 - 1929 jul 30
372	nrs. 2464 - 3201, 1929 jul 30 - 1931 jan 16
373	nrs. 3202 - 3939, 1931 jan 16 - 1932 mei 9
374	nrs. 3940 - 4677, 1932 mei 9 - 1933 jun 17
375	nrs. 4678 - 5415, 1933 jun 19 - 1934 sep 3
376	nrs. 5416 - 6165, 1934 sep 3 - 1936 jun 23
377	nrs. 6166 - 6903, 1936 jun 26 - 1938 mrt 2
378	nrs. 6904 - 7641, 1938 mrt 4 - 1939 okt 23
379	nrs. 7642 - 8379, 1939 okt 23 - 1941 dec 20

- 380** nrs. 8380 - 8927, 1941 dec 22 - 1942 mei 6
381 nrs. 1 - 737, 1945 dec 28 - 1946 sep 14
382 nrs. 738 - 1475, 1946 sep 14 - 1947 jun 13
383 nrs. 1476 - 2213, 1947 jun 13 - 1948 aug 24
384 nrs. 2214 - 2975, 1948 aug 24 - 1949 sep 26
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)
385 nrs. 2976 - 3689, 1949 sep 28 - 1951 apr 17
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)
386 nrs. 3690 - 3961, 1951 apr 17 - 1952 mrt 21
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028](#)
387 nrs. 1 - 726, 1952 jan 2 - 1954 mrt 25
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030](#)
388 nrs. 727 - 1452, 1954 mrt 25 - 1957 jun 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033](#)
389 nrs. 1453 - 1988, 1 - 222, 1957 jun 19 - 1959 sep 15
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
390 nrs. 223 - 816, 1959 sep 17 - 1962 feb 13
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
391 nrs. 817 - 1554, 1962 feb 15 - 1964 aug 20
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)
392 nrs. 1555 - 2148, 1964 aug 24 - 1966 apr 28
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042](#)
393 nrs. 2149 - 2363, 1 - 379, 1966 apr 28 - 1967 dec 15
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043](#)
394 nrs. 380 - 972, 1968 feb 7 - 1970 apr 28
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
395 nrs. 973 - 1697, 1970 apr 29 - 1974 mrt 12
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
396 nrs. 1 - 114, 1974 mei 10 - 1975 dec 24
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

397-401 "Registers van inschrijving", met gegevens over politieke gedetineerden (model B).
 1945-1951 5 delen
 Met ingeplakte bewijzen van overname

- 397** nrs. 1182 - 1345, 1945 aug 3 - 1946 sep 20
398 nrs. 1 - 702, 1947 jan 13 - 1947 dec 23
399 nrs. 703 - 1374, 1947 dec 23 - 1948 jul 29
400 nrs. 1375 - 2112, 1948 jul 29 - 1949 mrt 18
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)
401 nrs. 2113 - 2850, 1949 mrt 18 - 1951 jun 7
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)

402-403 "Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C).
 1951 en 1958 2 delen

- 402** nrs. 1 - 16, 1951 mei 31 - 1951 okt 4
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)
403 nrs. 1 - 34, 1958 aug 19 - 1958 aug 21
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)

2 Bijzondere Strafgevangenis.

404-414 "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A).
 1911-1942 en 1946-1960 11 delen
 Met ingeplakte bewijzen van overname

- 404** nrs. 1 - 714, 1911 nov 2 - 1917 nov 13
405 nrs. 715 - 1428, 1917 nov 14 - 1922 jul 28

- 406** nrs. 1 - 731, 1922 jul 31 - 1926 okt 3
407 nrs. 732 - 1469, 1926 okt 8 - 1930 aug 13
408 nrs. 1470 - 2219, 1930 aug 18 - 1934 jun 22
409 nrs. 2220 - 2957, 1934 jun 25 - 1938 apr 13
410 nrs. 2958 - 3693, 1938 apr 20 - 1941 aug 8
411 nrs. 3694 - 4431, 1941 aug 18 - 1942 okt 20
412 nrs. 4432 - 4643, 1942 okt 20 - 1942 dec 16
413 nrs. 5001 - 5737, 1946 jul 9 - 1952 jul 9
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028](#)
414 nrs. 5738 - 5957, 1952 jul 10 - 1960 okt 3
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 415** "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerde smokkelaars en dergelijke (model A), (nrs. 1 - 626).
 1918-1919 1 deel
- 416-417** "Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C).
 1923-1931 en 1945-1959 2 delen
 Met ingeplakte bewijzen van overname
- 416** nrs. 1 - 267, 1923 okt 31 - 1931 jul 10
417 nrs. 187 - 299, 1945 jul 21 - 1959 dec 2
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 418-421** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
 1941-1945 en 1950-1952 4 delen
 Met ingeplakte bewijzen van overname
- 418** nrs. 739 - 1476, 1941 sep 23 - 1942 apr 3
419 nrs. 1477 - 1568, 1 - 45, 1942 mei 1 - 1945 mei 6
420 nrs. 2851 - 3000, 1950 jun 14 - 1952 jun 12
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028](#)
421 nrs. 3001-3217, 1952 jun 12 - 1960 aug 30
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 3 Cellenbarak.**
- 422-429** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A).
 1919-1922 8 delen
- 422** nrs. 1 - 738, 1919 okt 13 - 1919 dec 3
423 nrs. 739 - 1464, 1919 dec 3 - 1920 jan 29
424 nrs. 1465 - 2202, 1920 jan 29 - 1920 apr 8
425 nrs. 2203 - 2940, 1920 apr 8 - 1920 aug 23
426 nrs. 2941 - 3595, 1 - 71, 1920 aug 23 - 1921 jan 12
427 nrs. 72 - 797, 1921 jan 12 - 1921 mei 19
428 nrs. 798 - 1523, 1921 mei 19 - 1921 dec 12
429 nrs. 1524 - 1600, 1 - 476, 1921 dec 12 - 1922 mei 31
- 430-431** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
 1920-1922 2 delen
- 430** nrs. 1 - 334, 1 - 416, 1920 jun 18 - 1921 mei 10
431 nrs. 417 - 863, 1 - 164, 1921 mei 10 - 1922 mrt 31
- 432** "Register van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C), (nrs. 1 - 68, 1 - 116).
 1920-1921 1 deel
 1. Met ingeplakte bewijzen van overname

2. Voornamelijk militairen

- 433-443** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A).
1934-1940 11 delen
- 433** nrs. 1 - 737, 1934 mei 28 - 1935 apr 8
434 nrs. 738 - 1475, 1935 apr 9 - 1935 dec 11
435 nrs. 1476 - 2213, 1935 dec 11 - 1936 jun 22
436 nrs. 2214 - 2951, 1936 jun 24 - 1937 jan 13
437 nrs. 2952 - 3689, 1937 jan 13 - 1937 jun 30
438 nrs. 3690 - 4427, 1937 jun 30 - 1937 dec 22
439 nrs. 4428 - 5702, 1937 dec 22 - 1938 jun 30
440 nrs. 5703 - 6345, 5001 - 5094, 1938 jul 1 - 1939 jan 13
441 nrs. 5095 - 5833, 1939 jan 13 - 1939 sep 12
442 nrs. 5834 - 6546, 1939 sep 12 - 1940 apr 29
443 nrs. 6547 - 6775, 1940 apr 29 - 1940 okt 28
- 444-467** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
1934-1940 24 delen
- 444** nrs. 1 - 750, 1934 mei 28 - 1934 sep 5
445 nrs. 751 - 1500, 1934 sep 5 - 1934 nov 13
446 nrs. 1501 - 2250, 1934 nov 13 - 1935 jan 11
447 nrs. 2251 - 2988, 1935 jan 11 - 1935 mrt 1
448 nrs. 2989 - 3726, 1935 mrt 1 - 1935 apr 13
449 nrs. 3727 - 4464, 1935 apr 13 - 1935 jun 3
450 nrs. 4465 - 5202, 1935 jun 3 - 1935 jul 30
451 nrs. 5203 - 5940, 1935 jul 30 - 1935 okt 1
452 nrs. 5941 - 6678, 1935 okt 1 - 1935 nov 26
453 nrs. 6679 - 7416, 1935 nov 26 - 1936 feb 12
454 nrs. 7417 - 8154, 1936 feb 12 - 1936 apr 27
455 nrs. 8155 - 8892, 1936 apr 27 - 1936 jun 25
456 nrs. 8893 - 9630, 1936 jun 25 - 1936 sep 8
457 nrs. 9631 - 9999, 1 - 369, 1936 sep 8 - 1936 nov 17
458 nrs. 370 - 1107, 1936 nov 17 - 1937 apr 6
459 nrs. 1108 - 1845, 1937 apr 6 - 1937 jul 19
460 nrs. 1846 - 2583, 1937 jul 19 - 1937 nov 22
461 nrs. 2584 - 2816, 1 - 493, 1937 nov 22 - 1938 mrt 11
462 nrs. 494 - 1231, 1938 mrt 11 - 1938 aug 22
463 nrs. 1232 - 1935, 1938 aug 22 - 1938 dec 20
464 nrs. 1936 - 1972, 1001 - 1643, 1938 dec 21 - 1939 apr 3
465 nrs. 1644 - 2381, 1939 apr 3 - 1939 sep 5
466 nrs. 2382 - 3118, 1939 sep 5 - 1940 mei 10
467 nrs. 3119 - 3403, 1940 mei 16 - 1940 sep 27

4 Hulpgevangenis voor Militairen.

- 468** "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A), (nrs. 1 - 200).
1921-1923 1 deel
- 469** "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B), (nrs. 1 - 269).
1921-1923 1 deel
- 470** "Register van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden (model

C), (nrs. 1 - 37).
1921-1923 1 deel

5 Huis van Bewaring.

471 "Register van inschrijving", met gegevens over veroordeelde passanten (model B),
(nrs. 1 - 738).
1935-1941 1 deel
Met ingeplakte bewijzen van overname

472-473 Kaartsysteem, met gegevens over gedetineerden.
1960-1965 2 pakken

472 a - k.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

473 l - z.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

5 Gevangenis en Huis van Bewaring "De Oosthoek".

474 "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B), (nrs. 1 -
40).
1973-1974 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

475 "Register van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model
C), (nrs. 1 - 3).
1974 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

6 Penitentiair Centrum.

476 "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A), (nrs. 1 -
25).
1974-1975 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

477 "Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B), (nrs. 1 - 13).
1974-1975 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

478 "Register van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model
C), (nrs. 1 - 4).
1974 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

b Indices.

479 Index op de namen in de registers van inschrijving van de Strafgevangenis, (model
A).
1897-1900 1 deel

480-482 Indices op de namen van gedetineerden in de Strafgevangenis.
1946-1956 en 1971-1977 3 delen
480 1946-1956
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)

- 481** 1971-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 482** 1972-1977
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2053](#)
- 483** Index op de namen in de registers van inschrijving van de Bijzondere Strafgevangenis, (model A, B en C).
1946-1951 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)
- 2 Bijzondere registratie.**
- 484** Fotoboek van gedetineerden in de Strafgevangenis.
1890 1 deel
Op het fotoboek van gedetineerden in de Strafgevangenis is een [digitale naamindex](#) beschikbaar.
- 485-489** Kaarststelsel op ontsnappingspogingen van gedetineerden van de Strafgevangenis.
1952-1978 5 pakken
- 485** a - d.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
- 486** e - j.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
- 487** k - m.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
- 488** n - s.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
- 489** t - z.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
- 490-491** Rapporten over gedetineerden in het Huis van Bewaring.
1968-1973 2 pakken
- 490** a - k.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 491** l - z.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 492** Stukken betreffende gedetineerden in het Huis van Bewaring "De Oosthoek".
1967-1974 1 pak
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- 493** Register van rapporten van gesprekken van de directeur met gedetineerden.
1973-1974 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- B ORDE EN TUCHTHANDHAVING.**
- 1 Strafgevangenis.**
- 494** Stukken betreffende vluchtpogingen van gedetineerden van de Strafgevangenis.
1964 en 1966 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042](#)
- 495** Stukken betreffende verschillende activiteiten inzake taakuitoefeningen van de Strafgevangenis.
1967-1974 1 omslag

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

- 496** Stukken betreffende het regime in de gestichten.
1968-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 omslag

2 Bijzondere Strafgevangenis.

- 497** Stukken betreffende een hongerstaking van dienstweigeraars.
1924 1 omslag

- 498** Stukken betreffende de bevoorrechte behandeling van drie Hongaarse
gedetineerden.
1926 1 omslag

- 499** Stukken betreffende de ontsnappingsmogelijkheden voor gedetineerden als gevolg
van slecht functioneren van het regime.
1928-1930 1 omslag

- 500** Stukken betreffende ontsnappingen van en een poging tot omkoping van
gedetineerden.
1953-1955 en 1957
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033](#) 1 omslag

3 Gevangenis en Huis van Bewaring "De Oosthoek".

- 501** Stukken betreffende de bestemming van en het regime in het gesticht.
1973-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 pak

C OVERIGE ZAKEN BETREFFENDE GEDETINEERDEN.

- 502** Stukken betreffende de arbeid van gedetineerden in de Strafgevangenis.
1967-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 omslag

- 503** Stukken betreffende het onderwijs aan gedetineerden in de Strafgevangenis.
1967-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 omslag

- 504** Stukken betreffende de geestelijke verzorging van gedetineerden in de
Strafgevangenis.
1967-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 omslag

- 505** Verslagen van de "Kontaktgroep-gedetineerden" van de Strafgevangenis over
contacten met officiële instanties.
1969-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#) 1 omslag

- 506** Stukken betreffende de gezondheidszorg van gedetineerden in de Strafgevangenis.
1969-1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#) 1 pak

- 507** Rapporten over mogelijke voorwaardelijke invrijheidstelling van gedetineerden.

1973-1977
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2053](#)

1 omslag

IV GENEESHEER-DIRECTEUR VAN HET RIJKSASIEL "KOGELENBERGH", (1953) 1955-1971.

1 ALGEMEEN.

- 508** Ingekomen en minuten van uitgaande stukken.
1955, 1957-1966, 1969 en 1970 1 pak
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 509** Jaarverslagen van de geneesheer-directeur.
1955-1969 14 delen
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045](#)
Het jaarverslag van 1959 ontbreekt
- 510** Statistische gegevens betreffende het Rijksasiel voor Psychopaten.
1956-1968 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2044](#)

2 BIJZONDER.

- 511-513** Inschrijfkaarten met gegevens over gedetineerden.
1953-1970 3 pakken
- 511** a - h.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 512** i - r.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 513** s - z.
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 514-516** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
1953-1971 3 delen
- 514** nrs. 1 - 735, 1953 jun 5 - 1959 jan 21
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 515** nrs. 736 - 1485, 1959 jan 22 - 1970 jun 22
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 516** nrs. 1486 - 1504, 1 - 13, 1970 jun 29 - 1971 jun 29
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)
- 517** Register van inschrijving, met gegevens over gedetineerden (model A). (nrs. 1 - 20)
1956-1971 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)

V HOOFDDIRECTEUR VAN HET HUIS VAN BEWARING I AAN DE CASUARIESTRAAT, 1902-1967, HET HUIS VAN BEWARING II EN GEVANGENIS II AAN DE VAN ALKEMADELAAN, 1940-1969 (1985) EN HET - HULP- HUIS VAN BEWARING AAN DE ST. JACOBSSTRAAT, 1942-1950.

A ALGEMEEN.

1 NOTULEN.

- 518** Notulen van bijeenkomsten van gestichtsdirecteuren, opgesteld voor het Ministerie van Justitie.
1951-1954 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030](#)

- 519** Notulen van de vergadering van de gestichtsraad.
1957-1965 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

2 CORRESPONDENTIE.

Zie voor de correspondentie van 1814-1940 en de toegangen daarop de inv.nrs. 24-113

- 520** Circulaires ingekomen van het Ministerie van Justitie bij het Huis van Bewaring en Gevangenis II.
1949, 1966, 1968-1973 en 1975 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

- 521** Agenda's van ingekomen stukken van het Huis van Bewaring en Gevangenis II.
1967-1971 3 delen
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)

3 JAARVERSLAGEN.

- 522** Jaarverslagen van het Huis van Bewaring II.
1950 en 1951 2 omslagen
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)

- 523** Jaarverslag van de geneesheer in het Huis van Bewaring II en de Gevangenis II.
1956 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)

4 INVENTARIS.

- 524** "Inventaris-register voor het archiefbeheer", dossierinventaris.
1966-1970 2 banden
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)

B BIJZONDER.

1 REGLEMENTERING.

- 525** Huishoudelijke reglementen van het Huis van Bewaring I.
1936 en z.j. 1 katern en 2 omslagen

2 PERSONEEL.

526-528	Personeelsdossiers. 1945-1985 De dossiers van de letter a ontbreken vrijwel allen	3 pakken
526	a - g. Openbaarheid beperkt tot 01-01-2061	
527	h - n. Openbaarheid beperkt tot 01-01-2061	
528	o - z. Openbaarheid beperkt tot 01-01-2061	

3 GEDETINEERDEN.**A REGISTRATIE.****1 Algemene registratie.****a Registers.****1 Huis van Bewaring I.**

529-639	"Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B). 1902-1967	111 delen
	1. Gedeeltelijk met ingeplakte bijlagen	
	2. Zie voor toegang op de inv.nrs. 529-639: inv.nrs. 762-809	
529	nrs. 2155 - 2868, 1902 mei 2 - 1902 sep 23	
530	nrs. 2869 - 3582, 1902 sep 23 - 1902 dec 19	
531	nrs. 1 - 702, 1902 dec 19 - 1903 feb 7	
532	nrs. 703 - 1416, 1903 feb 7 - 1903 apr 24	
533	nrs. 1417 - 2142, 1903 apr 24 - 1903 aug 31	
534	nrs. 2143 - 2880, 1903 aug 31 - 1903 dec 29	
535	nrs. 2881 - 2904, 1 - 714, 1903 dec 29 - 1904 feb 27	
536	nrs. 715 - 1452, 1904 feb 27 - 1904 jun 8	
537	nrs. 1453 - 2190, 1904 jun 8 - 1904 okt 23	
538	nrs. 2191 - 2739, 1 - 165, 1904 okt 23 - 1905 jan 11	
539	nrs. 166 - 891, 1905 jan 11 - 1905 mrt 16	
540	nrs. 892 - 1616, 1905 mrt 16 - 1905 jun 14	
541	nrs. 1617 - 2342, 1905 jun 15 - 1905 okt 12	
542	nrs. 2343 - 2961, 1 - 131, 1905 okt 12 - 1906 jan 12	
543	nrs. 132 - 881, 1906 jan 12 - 1906 apr 4	
544	nrs. 882 - 1607, 1906 apr 4 - 1906 aug 1	
545	nrs. 1608 - 2333, 1906 aug 1 - 1906 nov 26	
546	nrs. 2334 - 2647, 1 - 424, 1906 nov 26 - 1907 feb 11	
547	nrs. 425 - 1174, 1907 feb 11 - 1907 mei 2	
548	nrs. 1175 - 1900, 1907 mei 2 - 1907 aug 6	
549	nrs. 1901 - 2638, 1907 aug 6 - 1907 nov 26	
550	nrs. 2639 - 3013, 1 - 369, 1907 nov 26 - 1908 feb 6	
551	nrs. 370 - 1083, 1908 feb 6 - 1908 apr 10	
552	nrs. 1084 - 1821, 1908 apr 10 - 1908 jun 29	
553	nrs. 1822 - 2559, 1908 jun 29 - 1908 okt 3	
554	nrs. 2560 - 3297, 1908 okt 3 - 1908 dec 30	
555	nrs. 3298 - 3310, 1 - 725, 1908 dec 30 - 1909 feb 21	

556	nrs. 726 - 1463, 1909 feb 21 - 1909 mei 1
557	nrs. 1464 - 2189, 1909 mei 1 - 1909 jul 23
558	nrs. 2190 - 2927, 1909 jul 23 - 1909 nov 4
559	nrs. 2928 - 3477, 1 - 188, 1909 nov 4 - 1910 jan 19
560	nrs. 189 - 926, 1910 jan 19 - 1910 mrt 18
561	nrs. 927 - 1652, 1910 mrt 18 - 1910 mei 24
562	nrs. 1653 - 2378, 1910 mei 24 - 1910 sep 2
563	nrs. 2379 - 3104, 1910 sep 2 - 1910 dec 8
564	nrs. 3105 - 3389, 1 - 441, 1910 dec 8 - 1911 feb 4
565	nrs. 442 - 1167, 1911 feb 4 - 1911 apr 4
566	nrs. 1168 - 1881, 1911 apr 4 - 1911 jun 7
567	nrs. 1882 - 2607, 1911 jun 7 - 1911 sep 12
568	nrs. 2608 - 3343, 1911 sep 12 - 1911 dec 9
569	nrs. 3344 - 3664, 1 - 405, 1911 dec 9 - 1912 feb 7
570	nrs. 406 - 1131, 1912 feb 7 - 1912 apr 18
571	nrs. 1132 - 1857, 1912 apr 18 - 1912 aug 12
572	nrs. 1858 - 2595, 1912 aug 12 - 1912 dec 11
573	nrs. 2596 - 2775, 1 - 546, 1912 dec 11 - 1913 feb 22
574	nrs. 547 - 1272, 1913 feb 22 - 1913 mei 13
575	nrs. 1273 - 2010, 1913 mei 14 - 1913 sep 27
576	nrs. 2011 - 2683, 1 - 65, 1913 sep 27 - 1914 jan 9
577	nrs. 66 - 803, 1914 jan 9 - 1914 mrt 28
578	nrs. 804 - 1541, 1914 mrt 28 - 1914 jul 21
579	nrs. 1542 - 2279, 1914 jul 21 - 1914 dec 14
580	nrs. 2280 - 2355, 1 - 648 en 1 - 19, 1914 dec 14 - 1916 jan 7
581	nrs. 20 - 584, 1 - 163, 1916 jan 7 - 1917 mrt 6
582	nrs. 164 - 824, 1 - 17, 1917 mrt 7 - 1918 jan 4
583	nrs. 18 - 748, 1 - 6, 1918 jan 4 - 1919 jan 3
584	nrs. 7 - 744, 1919 jan 3 - 1919 jul 4
585	nrs. 745 - 1326, 1 - 156, 1919 jul 4 - 1920 feb 12
586	nrs. 157 - 894, 1920 feb 12 - 1920 sep 8
587	nrs. 895 - 1329, 1 - 303, 1920 sep 8 - 1921 apr 16
588	nrs. 304 - 765, 1 - 276, 1921 apr 18 - 1922 apr 3
589	nrs. 277 - 1014, 1922 apr 4 - 1922 okt 16
590	nrs. 1015 - 1456, 1 - 284, 1922 okt 17 - 1923 feb 13
591	nrs. 285 - 1010, 1923 feb 14 - 1923 jul 21
592	nrs. 1011 - 1738, 1 - 22, 1923 jul 22 - 1924 jan 7
593	nrs. 23 - 771, 1924 jan 7 - 1924 aug 5
594	nrs. 772 - 1467, 1 - 42, 1924 aug 5 - 1925 jan 8
595	nrs. 43 - 787, 1925 jan 9 - 1925 jun 28
596	nrs. 788 - 1507, 1 - 17, 1925 jun 28 - 1926 jan 6
597	nrs. 18 - 731, 1926 jan 7 - 1926 mei 26
598	nrs. 732 - 1469, 1926 mei 26 - 1926 dec 2
599	nrs. 1470 - 1628, 1 - 554, 1926 dec 2 - 1927 mrt 21
600	nrs. 555 - 1292, 1927 mrt 31 - 1927 sep 5
601	nrs. 1293 - 1961, 1 - 69, 1927 sep 5 - 1928 jan 13
602	nrs. 70 - 807, 1928 jan 14 - 1928 mei 12
603	nrs. 808 - 1545, 1928 mei 13 - 1928 nov 20
604	nrs. 1546 - 1802, 1 - 457, 1928 nov 20 - 1929 mrt 4
605	nrs. 458 - 1207, 1929 mrt 4 - 1929 aug 10
606	nrs. 1208 - 1798, 1 - 147, 1929 aug 11 - 1930 feb 4
607	nrs. 148 - 855, 1930 feb 4 - 1930 nov 26
608	nrs. 856 - 969, 1 - 588, 1930 nov 27 - 1931 aug 4
609	nrs. 589 - 978, 1 - 360, 1931 aug 4 - 1932 jul 18

610	nrs. 361 - 1010, 1 - 76, 1932 jul 18 - 1933 mei 12
611	nrs. 77 - 826, 1933 mei 12 - 1933 nov 24
612	nrs. 827 - 949, 1 - 567, 1933 nov 25 - 1934 mei 15
613	nrs. 568 - 1081, 1 - 201, 1934 mei 15 - 1935 jun 29
614	nrs. 202 - 470, 1 - 496, 1935 jun 29 - 1936 aug 3
615	nrs. 470 - 827, 1 - 379, 1936 aug 4 - 1937 jul 24
616	nrs. 380 - 1094, 1 - 23, 1937 jul 26 - 1938 jan 7
617	nrs. 24 - 761, 1938 jan 6 - 1938 mei 30
618	nrs. 762 - 1499, 1938 mei 30 - 1938 dec 23
619	nrs. 1500 - 1518, 1 - 707, 1938 dec 23 - 1939 jul 24
620	nrs. 708 - 1391, 1 - 42, 1939 jul 24 - 1940 jan 8
621	nrs. 43 - 769, 1940 jan 8 - 1940 mei 7
622	nrs. 770 - 1087, 1 - 419, 1940 mei 8 - 1941 mei 29
623	nrs. 420 - 1073, 1941 mei 30 - 1941 dec 15
624	nrs. 1074 - 1113, 1 - 685, 1941 dec 15 - 1942 sep 8
625	nrs. 686 - 1120, 1 - 289, 1942 sep 9 - 1943 mrt 2
626	nrs. 290 - 1024, 1943 mrt 2 - 1943 sep 15
627	nrs. 1025 - 1336, 1 - 423, 1943 sep 16 - 1944 jun 6
628	nrs. 424 - 1157, 1944 jun 6 - 1945 jun 2
629	nrs. 1158 - 1518, 1 - 374, 1945 jun 2 - 1946 aug 14
630	nrs. 375 - 1109, 1946 aug 15 - 1947 okt 14
631	nrs. 1110 - 1254, 1 - 593, 1947 okt 16 - 1949 okt 25 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025
632	nrs. 594 - 1169, 1 - 187, 1949 okt 26 - 1951 okt 1 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027
633	nrs. 188 - 867, 1 - 76, 1951 okt 2 - 1953 feb 16 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2029
634	nrs. 77 - 838, 1953 feb 16 - 1954 jul 2 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030
635	nrs. 839 - 1012, 1 - 528, 1954 jul 5 - 1956 apr 18 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032
636	nrs. 529 - 1011, 1 - 255, 1956 apr 19 - 1958 nov 22 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034
637	nrs. 256 - 299, 1 - 277 en 1 - 417, 1958 nov 22 - 1962 apr 3 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038
638	nrs. 418 - 1000, 1 - 130, 1962 apr 3 - 1965 nov 19 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041
639	nrs. 131 - 832, 1965 nov 22 - 1967 okt 23 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043

640-686

"Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C).

1901-1964

47 delen

1. Gedeeltelijk met ingeplakte bijlagen
2. Zie voor toegang op de inv. 640-686: inv.nrs. 762-806

640	nrs. 1 - 702, 1901 sep 6 - 1903 jun 26
641	nrs. 703 - 1416, 1903 jun 27 - 1905 mei 10
642	nrs. 1417 - 1682, 1-383 en 1 - 64, 1905 mei 12 - 1907 feb 21
643	nrs. 65 - 385, 1 - 393, 1907 feb 22 - 1908 nov 3
644	nrs. 394 - 453, 1 - 428 en 1 - 250, 1908 nov 7 - 1910 aug 12
645	nrs. 251 - 445, 1 - 459 en 1 - 84, 1910 aug 13 - 1912 feb 17
646	nrs. 85 - 482, 1 - 328, 1912 feb 17 - 1913 sep 7
647	nrs. 329 - 484, 1 - 582, 1913 sep 8 - 1914 dec 3
648	nrs. 583 - 642, 1 - 690, 1914 dec 4 - 1915 sep 23
649	nrs. 691 - 973, 1 - 467, 1915 sep 23 - 1916 jun 3
650	nrs. 468 - 1173, 1 - 20, 1916 jun 3 - 1917 jan 3

- 651 nrs. 21 - 757, 1917 jan 8 - 1917 sep 28
 652 nrs. 758 - 955, 1 - 540, 1917 sep 28 - 1918 dec 14
 653 nrs. 541 - 584, 1 - 383 en 1 - 313, 1918 dec 16 - 1920 jul 28
 654 nrs. 314 - 545, 1 - 506, 1920 jul 28 - 1921 nov 14
 655 nrs. 507 - 574, 1 - 494 en 1 - 170, 1921 nov 14 - 1923 apr 26
 656 nrs. 171 - 474, 1 - 434, 1923 mei 2 - 1924 nov 15
 657 nrs. 435 - 496, 1 - 552 en 1 - 124, 1924 nov 15 - 1926 mei 15
 658 nrs. 125 - 368, 1 - 423 en 1 - 71, 1926 mei 19 - 1928 feb 22
 659 nrs. 72 - 374, 1 - 360 en 1 - 75, 1928 feb 22 - 1930 feb 28
 660 nrs. 76 - 405, 1 - 394, 1930 feb 28 - 1931 dec 31
 661 nrs. 1 - 461, 1 - 206, 1932 jan 4 - 1933 mei 22
 662 nrs. 207 - 492, 1 - 392, 1933 mei 24 - 1934 okt 6
 663 nrs. 393 - 536, 1 - 546, 1934 okt 6 - 1935 dec 21
 664 nrs. 547 - 558, 1 - 248, 1935 dec 21 - 1937 jun 7
 665 nrs. 249 - 571, 1 - 415, 1937 jun 7 - 1938 nov 21
 666 nrs. 416 - 485, 1 - 474 en 1 - 194, 1938 nov 22 - 1940 jun 13
 667 nrs. 195 - 436, 1 - 496, 1940 jun 13 - 1941 sep 24
 668 nrs. 497 - 768, 1 - 443, 1941 sep 24 - 1942 jul 17
 669 nrs. 444 - 912, 1 - 262, 1942 jul 18 - 1943 apr 16
 670 nrs. 263 - 935, 1 - 65, 1943 apr 16 - 1944 jan 26
 671 nrs. 66 - 790, 1944 jan 26 - 1944 nov 14
 672 nrs. 791 - 1540, 1944 nov 14 - 1945 sep 12
 673 nrs. 1541 - 1831, 1 - 439, 1945 sep 13 - 1946 jun 12
 674 nrs. 440 - 1175, 1946 jun 12 - 1947 mrt 4
 675 nrs. 1176 - 1913, 1947 mrt 4 - 1947 nov 4
 676 nrs. 1914 - 2041, 1 - 610, 1947 nov 4 - 1948 aug 16
 677 nrs. 611 - 1324, 1948 aug 16 - 1949 aug 1
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)
 678 nrs. 132 - 1669, 1 - 357), 1949 aug 4 - 1950 jul 10
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2026](#)
 679 nrs. 358 - 1059, 1950 jul 10 - 1951 aug 29
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)
 680 nrs. 1060 - 1239, 1 - 510, 1951 aug 31 - 1953 jan 23
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2029](#)
 681 nrs. 511 - 961, 1 - 251, 1953 jan 24 - 1954 aug 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030](#)
 682 nrs. 252 - 989, 1954 aug 6 - 1956 jun 29
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)
 683 nrs. 990 - 1000, 1 - 571 en 1 - 156, 1956 jun 30 - 1958 jun 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
 684 nrs. 157 - 352, 1 - 375 en 1 - 131, 1958 jun 9 - 1960 apr 29
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
 685 nrs. 132 - 869, 1960 mei 2 - 1962 jul 4
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
 686 nrs. 870 - 1000, 1 - 582, 1962 jul 4 - 1964 aug 7
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)

687-689

"Registers van inschrijving', met gegevens over gedetineerden (model A).
 1955-1967

3 delen

1. Gedeeltelijk met ingeplakte bijlagen
 2. Zie voor toegang op de inv.nrs. 687-689: inv.nrs. 799-809
- 687 nrs. 1 - 406, 1 - 196 en 1 - 148, 1955 mei - 1959 nov 27
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
 688 nrs. 149- 172, 1-570, 1959 nov 27 - 1963 mei 20
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039](#)
 689 nrs. 571 - 1000, 1 - 164, 1963 mei 22 - 1967 jul 28
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043](#)

839 "Register van inschrijving", met gegevens over tot hechtenis veroordeelde passanten (model B), nrs. 1 - 496).

1963-1973

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)

z Hulp-Huis van Bewaring aan de St. Jacobsstraat, Huis van Bewaring II en Gevangenis II.

690-706 "Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C).

1942-1969

17 delen

1. Met ingeplakte bewijzen van ontslag
2. Inv.nrs. 690-692 zijn van het Hulp-Huis van Bewaring aan de St.Jacobsstraat
3. Zie voor toegangen op inv.nrs. 702-706: inv.nrs. 810-823

- 690** nrs. 1 - 738, 1942 aug 10 - 1946 mrt 23
- 691** nrs. 739 - 1476, 1946 mrt 25 - 1948 mrt 22
- 692** nrs. 1477 - 2178, 1948 apr 3 - 1950 sep 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2026](#)
- 693** nrs. 2179 - 2916, 1950 sep 5 - 1951 aug 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)
- 694** nrs. 2917 - 3653, 1951 aug 7 - 1952 aug 8
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028](#)
- 695** nrs. 3654 - 3901, 1 - 490, 1952 aug 8 - 1953 okt 29
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2029](#)
- 696** nrs. 491 - 1228, 1953 okt 29 - 1955 jan 31
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2031](#)
- 697** nrs. 1229 - 1682, 1 - 284, 1955 feb 1 - 1956 aug 18
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)
- 698** nrs. 285 - 1022, 1956 aug 21 - 1957 nov 26
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033](#)
- 699** nrs. 1023 - 1760, 1957 nov 26 - 1958 nov 10
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
- 700** nrs. 1761 - 2498, 1958 nov 10 - 1959 dec 23
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 701** nrs. 2499 - 3236, 1959 dec 23 - 1961 jun 10
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 702** nrs. 3237 - 3974, 1961 jun 10 - 1962 dec 12
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
- 703** nrs. 3975 - 4712, 1962 dec 13 - 1964 aug 10
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)
- 704** nrs. 4713 - 5462, 1964 aug 10 - 1966 mei 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042](#)
- 705** nrs. 5463 - 6200, 1966 mei 6 - 1967 dec 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043](#)
- 706** nrs. 6201 - 6937, 1967 dec 5 - 1969 dec 31
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045](#)

707-731 "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).

1942-1969

25 delen

1. Met ingeplakte bescheiden
2. Inv.nrs. 707-713 zijn van het Hulp-Huis van Bewaring aan de St.Jacobsstraat
3. Zie voor toegangen op inv.nrs. 728-731: inv.nrs. 810-823

- 707** nrs. 1 - 737, 1942 aug 1 - 1943 apr 1
- 708** nrs. 738 - 1475, 1943 apr 1 - 1943 nov 22
- 709** nrs. 1476 - 2212, 1943 nov 22 - 1944 jul 13
- 710** nrs. 2213 - 2948, 1944 jul 14 - 1946 aug 13
- 711** nrs. 2949 - 3686, 1946 aug 14 - 1947 nov 20

712	nrs. 3687 - 4448, 1947 nov 21 - 1949 jan 3 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025	
713	nrs. 4449- 5186, 1949 jan 3 - 1950 jan 4 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2026	
714	nrs. 7 - 768, 1950 jan 5 - 1951 jan 27 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027 De eerste pagina (nrs. 1 - 6) ontbreekt	
715	nrs. 769 - 1493, 1951 jan 29 - 1951 jul 25 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027	
716	nrs. 1494- 2255, 1951 jul 25 - 1951 dec 10 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027	
717	nrs. 2256 - 2362, 1 - 631, 1951 dec 10 - 1952 apr 24 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028	
718	nrs. 632 - 1369, 1952 apr 24 - 1952 okt 2 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028	
719	nrs. 1370- 2106, 1952 okt 2 - 1953 mrt 5 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2029	
720	nrs. 2107 - 2844, 1953 mrt 5 - 1953 sep 14 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2029	
721	nrs. 2845 - 3618, 1953 sep 14 - 1954 feb 18 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030	
722	nrs. 3619 - 4338, 1954 feb 18 - 1954 aug 26 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030	
723	nrs. 4339 - 5076, 1954 aug 27 - 1955 mrt 26 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2031	
724	nrs. 5077 - 5814, 1955 mrt 26 - 1957 mrt 20 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033	
725	nrs. 5815 - 6540, 1957 mrt 22 - 1959 feb 17 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035	
726	nrs. 6541 - 7266, 1959 feb 17 - 1960 mrt 4 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036	
727	nrs. 7267 - 7980, 1960 mrt 4 - 1961 apr 19 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037	
728	nrs. 7981 - 8730, 1961 apr 20 - 1962 sep 3 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038	
729	nrs. 8731 - 9468, 1962 sep 5 - 1964 feb 19 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040	
730	nrs. 3000 - 3737, 1964 feb 19 - 1966 feb 12 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042	
731	nrs. 3738 - 4404, 1966 feb 14 - 1969 dec 23 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045	
732-733	"Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerde politieke delinquenten (model C). 1945-1951	2 delen
732	nrs. 1225 - 9867, 1945 jun 19 - 1949 dec 12 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025	
733	nrs. 1 - 352, 1950 feb 1 - 1951 apr 19 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027	
734	"Register van inschrijving", met gegevens over gedetineerde politieke delinquenten (model B), nrs. 1 - 338. 1950-1951 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027	1 deel
735	"Register van inschrijving", met gegevens over tot hechtenis veroordeelde passanten. 1951-1952	1 deel

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2028](#)

- 736-758** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A).
1955-1970 23 delen
Zie voor een toegang op de inv.nrs. 748-758: inv.nrs. 810-823
- 736** nrs. 1 - 762, 1955 feb 1 - 1955 aug 3
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2031](#)
- 737** nrs. 763 - 1524, 1955 aug 3 - 1956 jan 11
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)
- 738** nrs. 1525 - 2262, 1956 jan 12 - 1956 mei 17
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)
- 739** nrs. 2263 - 3000, 1956 mei 17 - 1956 nov 3
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2032](#)
- 740** nrs. 3001 - 3750, 1956 nov 3 - 1957 aug 26
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2033](#)
- 741** nrs. 3751 - 4500, 1957 aug 26 - 1958 jul 21
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)
- 742** nrs. 4501 - 5238, 1958 jul 21 - 1959 mei 14
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 743** nrs. 1 - 726, 1959 mei 14 - 1959 nov 28
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035](#)
- 744** nrs. 727 - 1464, 1959 nov 30 - 1960 mei 19
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 745** nrs. 1465 - 2202, 1960 mei 19 - 1960 okt 13
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036](#)
- 746** nrs. 1 - 594, 1960 okt 13 - 1961 feb 27
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 747** nrs. 595 - 1344, 1961 feb 28 - 1961 okt 23
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)
- 748** nrs. 1345 - 1938, 1961 okt 24 - 1962 mei 8
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038](#)
- 749** nrs. 1939 - 2700, 1962 mei 8 - 1963 apr 3
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039](#)
- 750** nrs. 2701 - 3294, 1963 apr 4 - 1964 jan 9
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)
- 751** nrs. 1 - 750, 1964 jan 9 - 1964 nov 9
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)
- 752** nrs. 751 - 1344, 1964 nov 9 - 1965 jun 15
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)
- 753** nrs. 1345 - 1938, 1965 jun 15 - 1966 jan 13
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042](#)
- 754** nrs. 1939 - 2532, 1966 jan 13 - 1966 aug 11
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042](#)
- 755** nrs. 2533 - 3126, 1966 aug 11 - 1967 mei 26
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043](#)
- 756** nrs. 3127 - 3888, 1967 mei 26 - 1968 apr 17
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2044](#)
- 757** nrs. 3889 - 4650, 1968 apr 18 - 1969 mrt 7
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045](#)
- 758** nrs. 4651 - 5412, 1969 mrt 10 - 1970 sep 4
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 759** "Register van inschrijving", met gegevens over gegijzelden wegens schulden (model D), (nrs. 1 - 46).
1960-1964 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040](#)
- 760** "Register van inschrijving", met gegevens over veroordeelden, die hun straf gedurende de weekends uitzitten (model A), (nrs. 1 - 443).

1964-1975 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

761 "Register van inschrijving", met gegevens over veroordeelden, die hun straf gedurende de weekends uitzitten (model B), (nrs. 1 - 33). 1 deel
 1965-1975
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

b Indices.

762-809, 860

Indices op de namen in de registers van inschrijving van (model A, B, C en D) van het Huis van Bewaring I.

1901-1949, 1959-1967 en 1969-1971 48 delen

762 1901 sep 10 - 1903 jan 5

763 1903 jan 5

764 1904

765 1905

766 1906

767 1907

768 1908

769 1909

770 1910

771 1911

772 1912

773 1913

774 1914

775 1915 - 1919 jan 3

776 1919 jan 3 - 1921

777 1922-1923

778 1924

779 1925

780 1926

781 1927

782 1928

783 1929

784 1930

785 1931

786 1932-1933

787 1934-1935

788 1936-1937

789 1938-1939

790 1940-1941

791 1941-1944

792 1942

793 1943-1944

794 1944 nov 26 - 1945

795 1946

796 1947

797 1948

798 1949

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2025](#)

799 1958-1961

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037](#)

800 1959

801	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2035 1960
802	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2036 1961
803	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2037 1962
804	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038 1963
805	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039 1964-1966
806	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042 1964
807	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040 1965
808	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041 1966
809	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042 1967
860	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043 1969-1971
	Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047

810-823

Indices op de registers van inschrijving (model A, B, C en D) in het Huis van Bewaring en Gevangenis II.

1961-1969

14 delen

Vanaf 1 juli 1964 Huis van Bewaring II en Gevangenis 11

810	1961 nov 1 - 1962 jun 1 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2038
811	1962 jun 1 - 1963 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039
812	1963 jun 1 - 1963 jun 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039
813	1963 jul 1 - 1963 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2039
814	1964 jan 1 - 1964 jun 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040
815	1964 jul 1 - 1964 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2040
816	1965 jan 1 - 1965 jun 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041
817	1965 jul 1 - 1965 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041
818	1966 jan 1 - 1966 jun 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042
819	1966 jul 1 - 1966 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2042
820	1967 jan 1 - 1967 jun 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043
821	1967 jul 1 - 1967 dec 31 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2043
822	1968 jan 1 - 1968 dec 30 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2044
823	1969 Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045

z Bijzondere registratie.**824**

Register van in het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, het Huis van

Bewaring aan de Prinsegracht en het Huis van Bewaring I aan de Casuariestraat overleden gedetineerden.

1860-1920 1 deel

1. Het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering, 1860-1888
2. Het Huis van Bewaring aan de Prinsegracht, 1888-1902
3. Het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat, 1902-1920

825-829

Registers van aantekeningen van bijzondere voorvallen in het Huis van Bewaring I.

1888-1958 5 banden

De volgende onderwerpen worden vermeld:

- personeel
- inspectie
- gevangenen
- brandweer
- voeding
- verlichting

825 1888 jan 20 - 1912 mei 8

826 1912 mei 9 - 1921 mrt 8

827 1921 mrt 12 - 1938 aug 25

828 1938 sep 15 - 1951 jan 1

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2027](#)

829 1951 jan 1 - 1958 nov 8

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)

830

Register van inschrijving van kinderen, die samen met hun moeder in het Huis van Bewaring werden opgenomen (model 10).

1888-1965 1 deel

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2041](#)

831

Register van bijzondere voorvallen in het Huis van Bewaring II en Gevangenis II.

1951-1954 1 deel

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2030](#)

832

Register van inschrijving van politieke asielzoekers, nrs. 1 - 47.

1965-1973 1 deel

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)

B REGIME EN TUCHT.**833**

Rapporten van de bewakers en de directeur van het Huis van Bewaring I, aangaande een ontsnapping van twee gedetineerden.

1958 1 omslag

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2034](#)

C GEESTELIJKE EN LICHAAMELIJKE VERZORGING.**834**

Stukken betreffende de geestelijke en lichamelijke verzorging van gedetineerden in het Huis van Bewaring en Gevangenis II.

1963, 1964, 1966, 1968, 1969 en z.j. 1 omslag

[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2045](#)

**VI DIRECTEUR VAN HET HUIS VAN BEWARING AAN DE VAN ALKEMADELAAN,
1970-1975 (1976)**

A ALGEMEEN.

1 NOTULEN.

- 835** Notulen van de vergaderingen van de gestichtsradaad.
1972 en 1974-1976 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2052](#)

2 JAARVERSLAGEN.

- 836** Jaarverslag.
1972 1 stuk
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)

B BIJZONDER.

1 ORGANISATIE.

- 837** Verslagen van bijeenkomsten van de specialistenstaf van het Huis van Bewaring.
1974 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

2 PERSONEEL.

- 838** Notulen van de vergaderingen van de dienstcommissie.
1974-1975 1 omslag
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

3 GEDETINEERDEN.

A REGISTERS.

1 Huis van Bewaring.

- 839** "Register van inschrijving", met gegevens over tot hechtenis veroordeelde
passanten (model B), (nrs. 1 - 496). 1 deel
1963-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
1. Huis van Bewaring aan de Casuariestraat, 1963-1970
2. Huis van Bewaring aan de Van Alkemadelaan, 1970-1973

- 840-842** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model A). 3 delen
1970-1976
Zie voor toegangen: inv.nrs. 852-862

840 nrs. 1- 762, 1970 sep 9 - 1972 jun 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)

841 nrs. 763- 1524, 1972 jun 7 - 1974 jan 18
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)

842 nrs. 1 - 651, 1974 jan 21 - 1976 jan 6
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

z Huis van Bewaring II en Gevangenis II.

- 843-847** "Registers van inschrijving", met gegevens over gedetineerden (model B).
1970-1976 5 delen
Zie voor toegangen: inv.nrs. 852-862
- 843** nrs. 1 - 726, 1970 jan 2 - 1971 aug 23
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)
- 844** nrs. 1 - 726, 1971 aug 23 - 1972 dec 14
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)
- 845** nrs. 727- 1440, 1972 dec 18 - 1974 apr 1
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- 846** nrs. 1 - 696, 1974 apr 1 - 1975 nov 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)
- 847** nrs. 697- 753, 1975 nov 6 - 1976 jan 5
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2052](#)
- 848-850** "Registers van inschrijving", met gegevens over voorlopig aangehouden en (model C).
1970-1976 3 delen
Zie voor toegangen: inv.nrs. 852-862
- 848** nrs. 101- 838, 1970 jan 2 - 1972 feb 16
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)
- 849** nrs. 1 - 714, 1972 feb 16 - 1974 aug 28
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- 850** nrs. 1 - 410, 1974 aug 28 - 1976 jan 2
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2052](#)
- 851** "Register van inschrijving", met gegevens over gegijzelden wegens schulden (model D), (nrs. 1 - 10).
1970-1976 1 deel
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2052](#)

B INDICES.

- 852-858** Indices op de registers van inschrijving van het Huis van Bewaring I en II (model A, B en C).
1970-1976 7 delen
Zie voor cumulatieve indices: inv.nrs. 859-862
- 852** 1970
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2046](#)
- 853** 1971
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)
- 854** 1972
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2048](#)
- 855** 1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 856** 1974
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- 857** 1975
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)
- 858** 1976
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2052](#)
- 859-862** Indices op de registers van inschrijving van het Huis van Bewaring II, Gevangenis II (model A, B en C).
1969-1975 4 delen

De inv.nrs. 859 en 860 betreffen zowel de registers van het Huis van Bewaring aan de Casuariestraat over 1969-1970, als van het Huis van Bewaring aan de Van Alkemadelaan over 1970-1971

- 859** 1969-1971
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)
- 860** 1969-1971
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2047](#)
- 861** 1970-1973
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
- 862** 1972-1975
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

VII DIRECTEUR VAN HET JEUGDHUIS VAN BEWARING "DE SPRANG" AAN DE STEVINSTRAAT, 1975.**863**

Rapport over het vijfjarig experiment in "De Sprang".
1975
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2051](#)

1 stuk

VIII DOCUMENTATIE.**A WETGEVING EN VOORSCHRIFTEN.**

- 864** Koninklijke Besluiten betreffende het gevangeniswezen.
1821-1828 2 banden
- 865-867** Verzameling van wetten, besluiten en voorschriften betreffende het gevangeniswezen.
1862-1937 23 delen
- 865** 1862-1864 en 1890-1903., 10 delen
- 866** 1908-1923, 8 delen
- 867** 1926-1927 en 1930-1937., 5 delen
- 868** Reglement op de pistole in de gevangnissen van 29 september 1875, de uitgaanskas van militairen van 31 januari 1884, de algemene maatregel van inwendig bestuur van 31 augustus 1886, bedoeld in art. 22 van het Wetboek van Strafrecht (Stb. 159) en de daarmee samenhangende inrichting van het gevangeniswezen, waarin opgenomen de huishoudelijke reglementen voor de Strafgevangenis, voorlopig tevens hulphuis van Bewaring en voor het Huis van Bewaring te 's-Gravenhage.
1875, 1884 en 1886-1887 1 band
- 869** Instructie voor de bewaarders van de Cellulaire Gevangenis te Groningen.
1884 1 deel
- 870** Instructie voor het verstrekken en verantwoorden van kleding- en liggingsstukken in Strafgevangnissen, Huizen van Bewaring, de Rijkswerkinrichtingen te Hoorn en Rijksopvoedingsgestichten.
1886 1 deel
- 871** Koninklijk Besluit van 30 maart 1903 nr. 94, Staatsblad nr. 94, betreffende de inrichting en het beheer van gevangnissen als nadere aanvulling van een algemene maatregel van bestuur d.d. 21 augustus 1886.
1903 1 deel
- 872** Verzameling van besluiten en voorschriften betreffende de reclassering.
1910-1919 6 delen
- 873** Voorschriften voor de Landstorm, waarbij opgenomen de Landstormwet van 28 april 1913, Staatsblad nr. 149.
1913 1 deel

B REGLEMENTERING.

- 874** Reglement voor de Cellulaire Gevangenis te Amsterdam.
1850 1 katern
- 875** Algemeen Reglement en Reglement van Klassificatie voor orde en tucht voor het Correctiehuis te Hoorn.
1852 2 delen
- 876** Algemeen Reglement voor het Burgerlijk en Militair Huis van Verzekering te

	Arnhem. 1853	2 delen
877	Reglement voor het Huis van Bewaring en de Gevangenis voor jeugdige vrouwelijke veroordeelden te Amsterdam. 1854	1 katern
878	Reglementen voor het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te Leeuwarden. 1854	1 deel
879	Reglementen voor de Commissie van Administratie over het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te Zwolle. 1854	1 deel
880	Reglementen voor de dienst in het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te Middelburg. 1855	1 katern
881	Reglement voor het Huis van Arrest te Almelo. 1855	1 katern
882	Reglement voor de Cellulaire Gevangenis te Utrecht. 1856	1 katern
883	Reglement voor de inwendige dienst van het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering te Zwolle. 1858	1 deel
884	Reglement voor het Huis van Arrest en van Bewaring te Dordrecht. 1864	1 deel
885	Reglement voor de Strafgevangenis voor jeugdige mannelijke veroordeelden te De Kruisberg, Gemeente Ambt-Doetinchem. 1866	1 deel
886	Reglement voor de Commissie van Administratie over de Gevangenen te Rotterdam. 1872	1 katern
887	Huishoudelijk reglement van de Commissie van Administratie over de gevangenen te Utrecht. 1884	1 katern
888	Huishoudelijk reglement van de Commissie van Administratie over de gevangenen te Rotterdam, een brand-reglement en een instructie voor de boodschaplopers bij de cellulaire gevangenis te Rotterdam. 1884	3 katernen
889	Algemene regeling voor de dienst in de inrichtingen voor het insluiten van krijgsraad-arrestanten in de Stelling van Amsterdam. 1918	1 deel
890	Capitulanten-reglement met uitvoeringsbepalingen (843 van de Wet van 29 november 1935, Stb. 685) inzake kadervorming bij de krijgsmacht.	

1935 1 deel

C JAARVERSLAGEN.

- 891** Jaarverslagen van het Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen.
1869, 1872, 1873, 1934-1936 en 1938 7 delen
- 892** Jaarverslagen van het Centraal College voor de Reclassering.
1913 en 1914 2 delen
- 893** Jaarverslag van de Reclassering te 's-Gravenhage.
1921 1 deel
- 894** Jaarverslagen van de afdeling Reclassering van het Leger des Heils.
1926, 1928, 1930, 1933, 1934-1936 en 1938 8 delen
- 895** Jaarverslag van de Strafgevangenis te Alkmaar.
1939 1 omslag
- 896** Jaarverslag van het Huis van Bewaring - Hulpgebouw te Rotterdam.
1945 1 katern
- 897** Stukken betreffende de jaarverslagen van het Huis van Bewaring te Amsterdam.
1948-1951 1 omslag
- 898** Jaarverslagen van de Directie Gevangeniswezen het van het Ministerie van Justitie.
1957, 1958 en 1959 en 1962-1964, 1965 en 1966 4 delen
- 899** Jaarverslag van de Dr.S. van Mesdaginrichting te Groningen.
1965 1 deel
- 900** Jaarverslag van het Nederlands Genootschap tot Reclassering.
1972 1 katern
- 901** Jaarverslag van de Centrale Raad van Advies voor het gevangeniswezen, de psychopatenzorg en de reclassering.
1975 en 1976 1 deel

D STATISTIEKEN.

- 902-908** Statistieken van het gevangeniswezen.
1845-1929 58 delen
Inv.nr. 902 bevat enkel de statistieke tabellen, die deel uitmaken van de Statistieken van het gevangeniswezen in Nederland. Vanaf 1902 verschenen deze statistieken in de Nieuwe Vervolgrees van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De twee laatste jaargangen zijn weer afzonderlijke uitgaven
- 902** 1845-1846 en 1849-1853
7 delen
- 903** 1854 en 1856-1862
8 delen
- 904** 1863-1872
10 delen
- 905** 1873-1879 en 1882-1884
10 delen

- 906** 1886-1887 en 1889-1892
6 delen
- 907** 1894-1896 en 1898-1899
5 delen
- 908** 1902-1904, 1912-1918, 1928 en 1929
12 delen

909 Statistiek van het Rijkstucht- en Opvoedingswezen.
1911 en 1912 2 delen

910 Criminele statistiek, gevangenisstatistiek en statistiek over de toepassing der
kinderwetten.
1931 1 deel

E VERSLAGEN EN RAPPORTEN.

911 Rapport van de Inspecteur der gevangenen betreffende zijn inspectiereis, gedaan
in 1857, uit het oogpunt van cellulaire opsluiting.
1857 1 deel

912 D. van Frankenhuisen, Ontwerp eener kweekschool tot geschikt personeel voor
gevangenen en godshuizen ...; voorafgegaan door eene Beschouwing van het
Gevangeniswezen.
1858 1 deel

913 Verslag van de Commissie van Onderzoek in zake de afbreuk, door de arbeid in de
gevangenen, rijkswerkinrichtingen en rijksopvoedingsgestichten aan de arbeid in
de vrije maatschappij gedaan.
1897 1 deel

914 Rapport van de Staatscommissie, ingesteld bij K.B. van 31 juli 1902, no. 30, inzake
krankzinnige gevangenen.
1904 1 deel

915 Verslag der Staatscommissie, ingesteld bij K.B. van 22 september 1903, no. 51,
inzake bedelarij, landlooperij, woonwagens en woonschepen en habitueele
dronkenschap.
1907 1 deel

916 Vakonderwijs aan gevangenen. Verslag aan het Nederlandsch Genootschap tot
Zedelijke Verbetering der Gevangenen.
1909 1 deel

917 De onderwijzer aan de Strafgevangenis, zijn arbeid en bezoldiging, opgesteld door
de Vereeniging van Onderwijzers bij het Gevangeniswezen, voor de leden van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal.
1909 1 katern

918 J.J. Janssen Schollmann, De bibliotheek in de strafgevangenen van ons land,
artikel uit De Boekzaal.
1910 1 deel

919 Rapport over de Rijks- straf- en opvoedingsgestichten voor vrouwen en meisjes,
van een Commissie, samengesteld door het Nederlandsch Genootschap tot
Zedelijke Verbetering der Gevangenen.

	1935	1 deel
920	G. van Kleef, Rapport over het Gevangeniswezen in het Groothertogdom Luxemburg, uitgebracht aan de Minister van Justitie, naar aanleiding van een studiereis gemaakt onder de auspiciën van de Penitentiaire Benelux Commissie.
1951	1 deel
921	Rapport van de commissie, ingesteld bij besluit van de Minister van Justitie van 5 november 1964, Directie Gevangeniswezen, nr. 389/364, inzake de rechtspositie van gedetineerden; met bijlagen.
1967	6 delen
922	Kreatieve Rekreatie 1969-1970, verslag van het project in de Gevangenis I te Scheveningen van het Prins Bernhard Fonds.
1971	1 deel
923	Interim Rapport Personeel, uitgebracht door de commissie doelstelling en functie van het Huis van Bewaring.
1975	1 deel
F VAKLITERATUUR.		
924	Verzamelband van boeken en artikelen van W. H. Warnsinck e.a. over gevangenen en over het stelsel van eenzame opsluiting en andere vormen van detentie.
1850	1 band
925	Verhandelingen van de rechterlijke colleges, de Commissies van Administratie en de Colleges van Regenten over de verschillende gevangenissen, alsmede van het Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke Verbetering van Gevangenen, over eenzame opsluiting van gevangenen, vergeleken met de gemeenschappelijke gevangenisstrafm.
1857	1 deel
926	C.W. Opzoomer, De weg tot hervorming onzer gevangenissen.
1857	1 deel
927	W.H. Suringar, Een stem uit Nederland over de cellulaire gevangenis te Bruchsal en de strafwetgeving in Baden en elders, in verband tot het gevangeniswezen en de strafwetgeving in Nederland.
1859	1 deel
928	S. Cool, De Vechtasche straf-inrichting niet navolgenswaardig voor Nederland.
1863	1 deel
929	A.A. Stuart, Handboek voor directeurs en bewaarders in gevangenissen, inzonderheid bij cellulaire opsluiting.
1869	1 deel
930	Algemeen plan van de arbeid, ten behoeve van het Rijk, in gevangenissen en Rijkswerkinrichtingen.
1904-1908, 1910 en 1913	1 pak
931	Verslag van de vergadering van het Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen over De toepassing der celstraf en hare werking.	

	1907	1 deel
932	Verhandelingen van J. Casparie en S. Mesdag over De voeding der gevangenen.
1907	2 katernen
933	G.T.J. de Jongh, Bewijs van goed zedelijk gedrag, preadvies uitgebracht aan het Nederlandsch Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen.
1908	1 deel
934	Overzicht van de strafrechtelijke en penitentiaire kindervetten. De tuchtschool, brochure van de Nederlandse Afdeling op de Algemene - en Internationale tentoonstelling van Brussel.
1910	1 deel
935	Leerplan voor het vakonderricht in zetten en drukken, vastgesteld bij ministeriële beschikking van 23 oktober 1912, Afd. C no. 546.
1912	1 deel
936	J.W. Deknatel, Besonderes Strafgefängnis für Männer im Haag (Holland), in: Heil- und Pflegenanstalten für Psychisch-Kranke.
1914	1 stuk
937	De toepassing der celstraf, verhandeling van een Commissie van Onderzoek, uitgebracht aan het hoofdbestuur van het Nederlandsch Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen.
1917	1 deel
938	Overzicht van het Strafstelsel en de Strafvoltrekking voor volwassenen in Nederland.
1925
Ook in het Frans	1 deel
939	E. René van Ouwenaller, Onbevredigd. Een beschouwing over ons gevangeniswezen, overdruk uit Woord en Daad.
1939	1 deel
940	Inleiding tot algemene penitentiaire kennis, brochure van het Centraal Opleidingsinstituut van het Gevangeniswezen en de Psychopatenzorg.
1967	1 deel
G TIJDSCHRIFTEN.		
941	Maandschrift voor het Gevangeniswezen, 1e - 4e jrg. en 7e jrg.
1949-1950, 1952-1953 en 1955-1956	5 banden
942	Echo, maandelijks contactorgaan van en voor de bewoners van de Scheveningse gevangenis.
1968-1970
Incompleet	1 omslag
943	Sport en ontspanningsvereniging Scheveningen, maandblad voor en door bezoekers van het Huis van Bewaring te 's-Gravenhage, 1e - 3e jrg., Met statuten en huishoudelijk reglement als bijlage.
1969-1972
Incompleet	1 omslag

- 944** Balans, maandblad voor het gevangeniswezen en psychopatenzorg.
1970-1974
Incompleet 1 omslag

H OVERIGE STUKKEN.

- 945** Tarief der arbeidsloonen voor de gevangenen en voor de verpleegden in de Rijks
Werkinrichting te Hoorn, waarin ook bepalingen opgenomen over de arbeidslonen
in o.a. de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring van 's-Gravenhage.
1890 1 deel

- 946** Adresboek voor de Reclasseering, lijst van voor de reclassering belangrijke
adressen, uitgave van het Departement van Justitie.
1917 1 deel

I SUPPLEMENT.

- 947** G. van Tienhoven, Het goede, voor de Maatschappij het middel ter bestrijding van
het kwade, toespraak gehouden bij het vijftig jarig bestaan van het Nederlandsch
Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen.
1874 1 deel

- 948** Instructie voor de bewaarders en regeling van hunne dienstverrichtingen in de
Cellulaire Gevangenis te Groningen.
1884 1 deel

- 949** Enkele gegevens aangaande het Genootschap "Faengselhjaelpen" te Kopenhagen,
verzameld door F.G.W.J. Backer, 1e secretaris afd. 's-Gravenhage van het Ned.
Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen.
1908 1 deel

- 950** De Reclasseerings-Regeling van 1910, Staatsblad no. 374. Met toelichting en
modellen voor hare uitvoering, benevens bijbehorende Kon. Besluiten en
Ministerieele Regeling.
1911 1 deel

- 951** Verzameling van besluiten en voorschriften betreffende de reclasseering.
1912-1913 en 1918-1919 2 delen